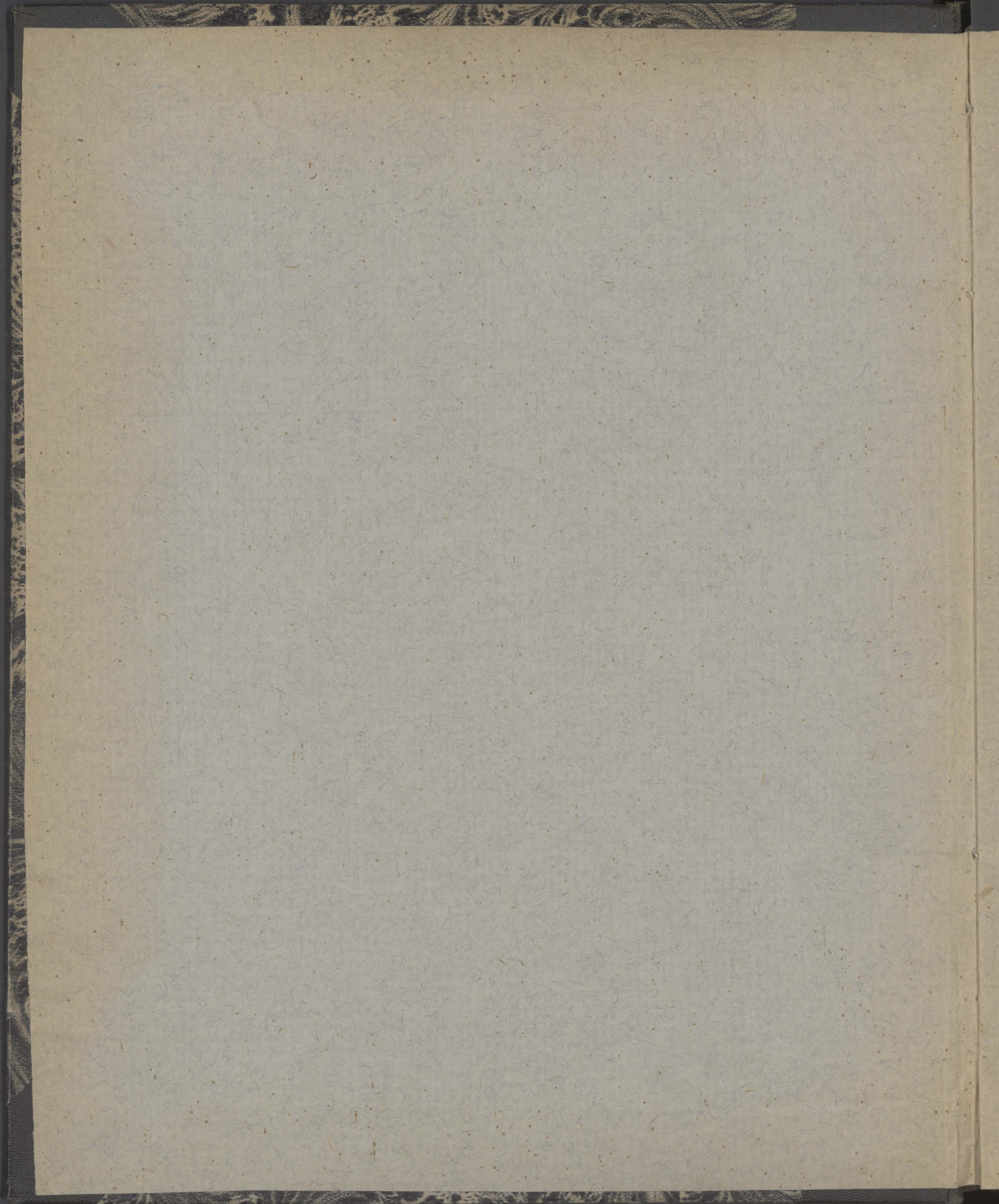
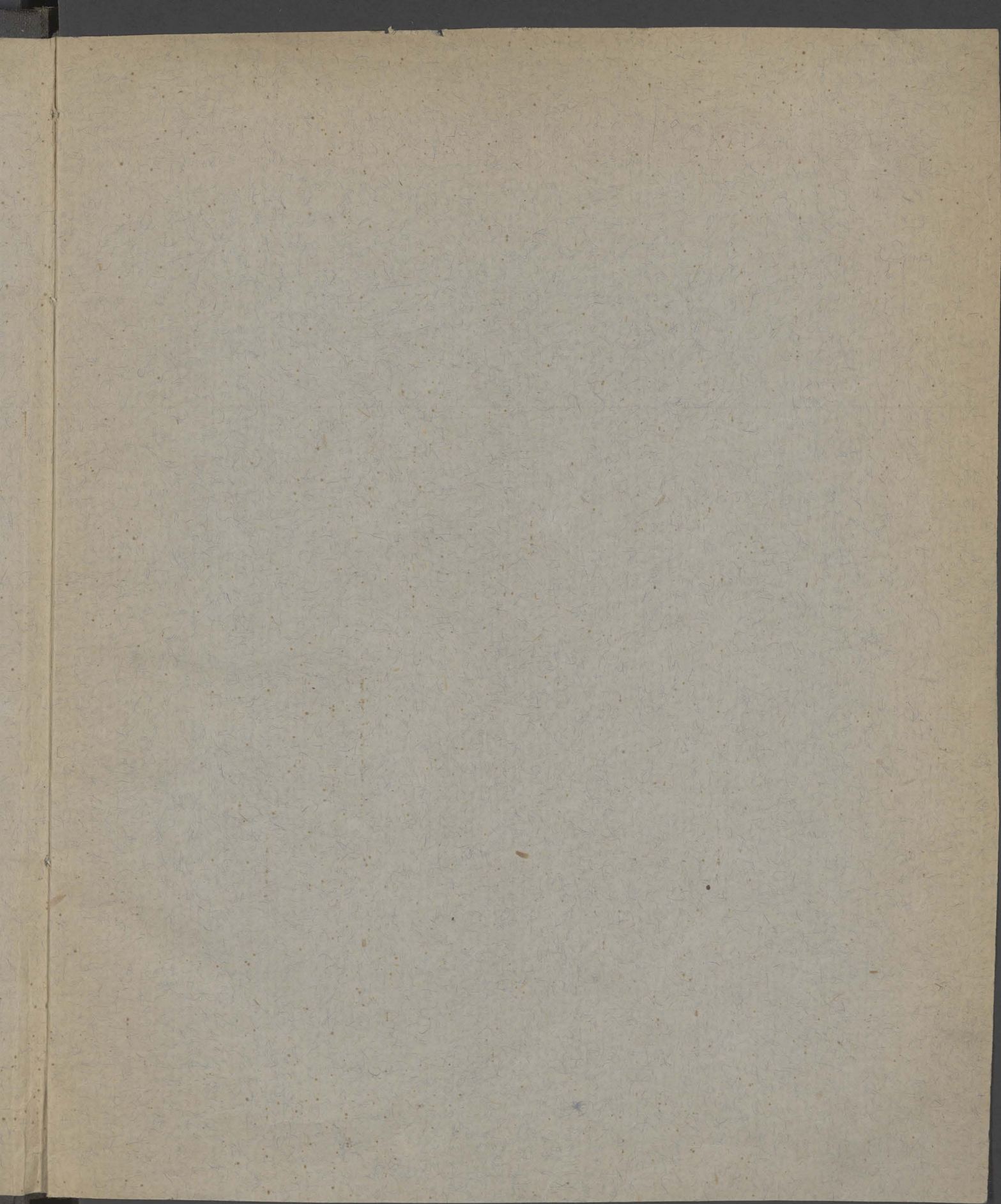
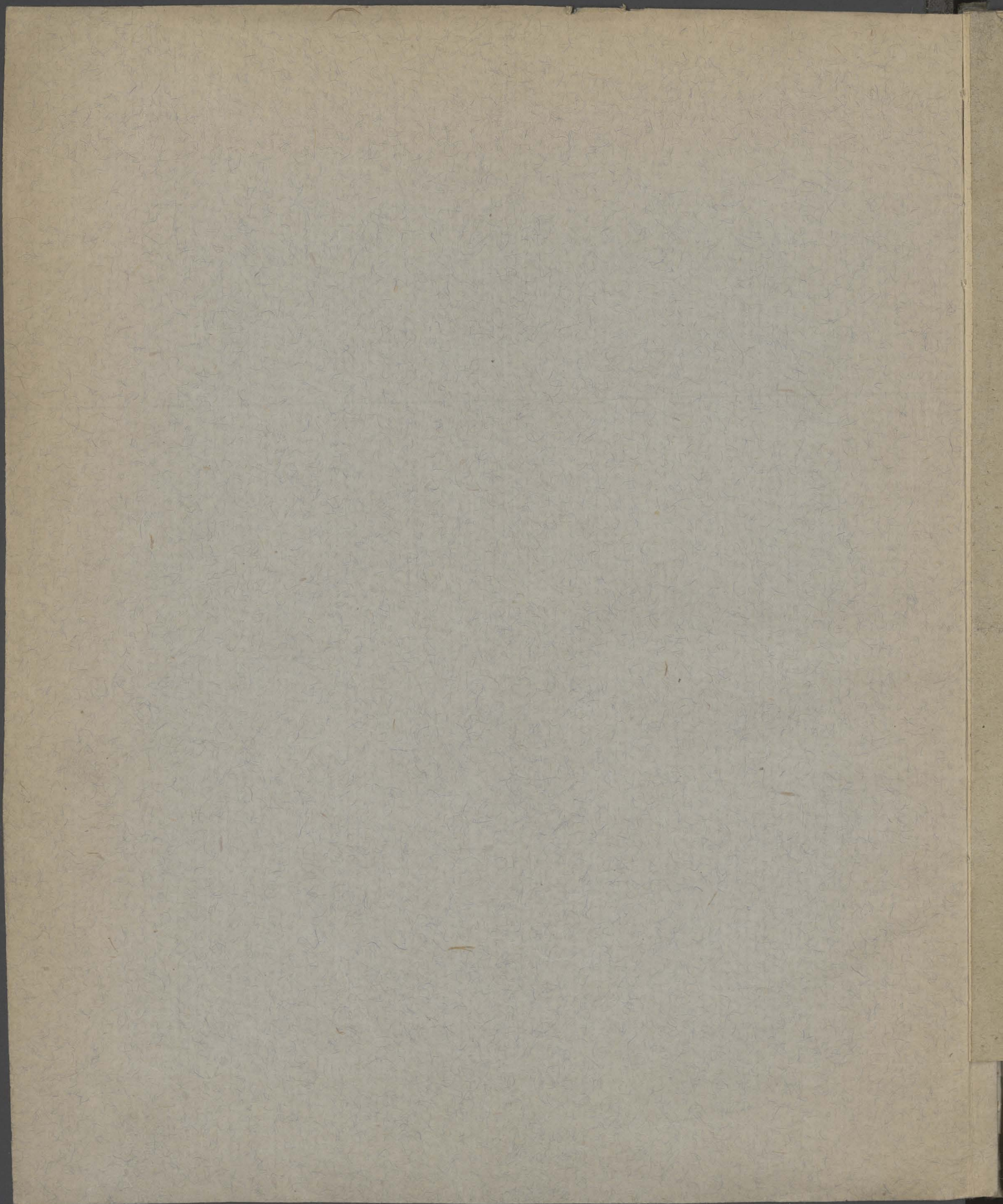


5426









5426

1/2 pt.

N. Inv. 5426.

Kostka Napiercki

✓

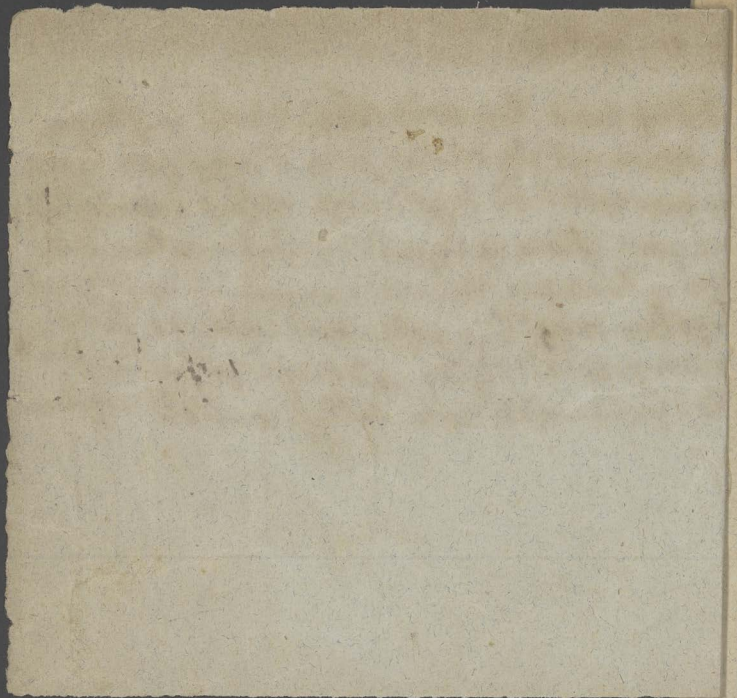
1  
7  
6  
d  
7  
d  
2  
m

C  
3  
R  
2a  
2a  
lu  
tu  
de  
2a  
1  
J  
+  
de  
1  
or

in ven  
Napre

Prorsztyn (w sandeckim)

Podzanta biskup Krak. Cracovia 1369. 4 Junii w ustawie  
odziejszinach wyznaczyl aby okolice "circa Dlugie pole Prors-  
"tin inter viam quae currit ad Myslimierz versus Twardoschin  
"et inter Slona gora (Slana na Wzgrach?) versus montem quod  
"dicitur Obzdow in Dunajecz" (Obidowa) z powodu iz maja ganta  
pustke i ze dlugo tam sniegi leza postanowil wybierac ja ko-  
dzieszins (de una praediali) tylko po 3 kroje grochy praszkich  
z Tann, ktora to dzieszins de Krola Soltysi (Sulteti) wybierac  
maja.





Czorsztyn (w Sandeckim) Zamek tutejszy odnowił Kazimierz Wielki. Między r. 1398 - 1403 Grot Stupecki kęba Rawicz i Jan Rogala kassylan wtoctawski wywołani z Kraju za zabiciu Jana Brolińskiego kassiel. wifliak. ofiedli tutaj i zaygli kupców rozbijac; - lez Władysław Jagiello z dwoskimi ludem dobył zamek i winowajców ukarał - R. 1655 bawit tu Jan Kazi mierz uchodząc przed Szwedami; z kąd na Żywiec do Szlązka wyruszył.

Jan Baranowski kęba zastępbiec starosta czorsztynski 1631. - Potocki starosta czorsztynski 1758.

Jan z Sienna Siennicki wojewoda podolski starosta czorsztynski 1589.  
 Fryderyk Kfiszerski (2) zbiegłszy dla różnyh zbrodni z Rusi uiekt do Czech zabawiłszy tam kilka lat zebrałszy Czechów w Morawie wyruszył zmiemi dla opanowania pewnej góry (moze zamku Zieniny) koto Czorsztyna i wybudował zamek aby stamtąd Polka i Węgry Turci & lez Jagiello wysłał wojtko polskie Kłore 1434 wdzian Zarafceof zdobyło zamek. Fryderyk Kłore uiekt / 2

(Długosz T. I. lib. XI p. 650 - wspomina i wprzód za wojen z Swidrygatem tego Fryderyka jako pomocnika Swidrygaty) Ten Fryderyk Króiz Ostrogski (może Teodor Wasylewicz) r. 1438 pomagał Szytkowi melchytyn'kiemu gdy najazdzat Użew dobra Zbigniewa Oleśnickiego bisk. Krak.

Wojtostwa w Szyszawicy i Sromowcach należały do starostwa czoszyńskiego dochód z nich szedł na utrzymanie milicji zamkowej. Lecz i po opanowaniu napierskiego brakowało milicji, bo dzierzawy wojtostwo niechiali płać nic. Zre-  
toż Otto Fryderyk Felkiersamb starosta czoszyński r. 1673 za Króla Michała pozyswał (genia festia ante festum s. Priscae proxima) 1673 w Krakowie Sebastiana Walmin'kiego dzierzawy wojtostwa w Szyszawicy i Stefana Krobickiego dzier-  
zawy wojtostwa w Sromowcach - do grodu fanddeckiego o zto-  
żenie zatrzymanych wyplat tyberny; co jednakże przy oweselnym nieporozumie i pieniętwarci oraz prawnych wybiegach radnego skutku nie odniešto. (Mser.)

Czobyłtyn

~~Dawceja~~

Ludwik król polski i Węgierski we wsi dipte  
 1381 d. 1 Augusti na prośbę Jana przeora klasztoru Kartuzów  
 S. Antonii confessoris (in Lechnicy) (Czerwony klasztor) ponieważ  
 owi zakonnicy nie żyją nigzem tylko rybami pozwala wolne  
 rybołówstwo w rzece Dunajci nawet na stronie krolewskiej dla  
 własnego użytku sed non yobagionum i aby im w tem karcz-  
 telan de Czorn Steyn nie przeszkadzał - Przywilej ten na prośbę  
 przeora Pawła potwierdza Jadwiga Krolowa polsk. w Sądzu  
 1393. (Czobyłtyn zwany tu zas Czornostin) - Oba przywile-  
 je potwierdza Władysław Jagiello 1425 we Lwowie (tu mówi  
 Capitanei castri nostri Czornostin - wszystkie te przywileje  
 potwierdza król Jan Albert 1494 w Podoleniu na prośbę  
 przeora Stefana (Tryjczew. Codex diplom I 249. 3  
 kapierski wicherzyciel nosi cechy bohatyrskiej smiatosci porwat sie na  
 memora rite. Opisuje to powstanie jego szeroko Joach. Pastorius Historiae  
 Poloniae plenioris Pars II Dantisci 1685 lib X ff. 226-229. Starosta gortz:

tyńskim był na ten czas Llettenberg który zamek żydowi puszył w arendę.  
Alexander Koftka Napiercki strugiwał nie wotnie w kuchni królewskiej po-  
tem w rotach fflacheckich. Wzywał Górali do uwolnienia się od jarmu fflachty  
i żydów, towarożca miał tak zwanego górala narzątek który ~~zawo-~~  
dawniej przeciw Komorowskiemu chłopów buntował. W nowym targu udawał  
rotmistrza i mówił że go król zesłał dla obrony granic od Rakowskiego.  
W nowym targu uwdnił 3 skazanych na śmierć czym sobie zjednął  
chłopsów i kazał im na znak przyznania wywieźć przed chatkami wiance  
z listci, żeby nie miał takowych tego dom miał być spalony. Wszedłszy  
do Gzofityna pokazał przywilej z pierścieniem ~~królewskim~~ królewską burgrabieciu  
i żydowi arendarzowi, ci mu oddali zamek. Napiercki ich okut i do więzienia  
wtrącił. Piotr Gembicki bisk. Krak. ~~wysłał~~ Michała Jordana starostę dobrać  
niego wezwat na naradę a Jordan posłał Chrzęstowickiego z 25 dragonami do  
Gzofityna oraz i bokonnicę. Wystał z nowego targu Chrzęstowicki 15 dragonów  
ci już z bramy w Gzofitynie zdobyli, nadsięgnął i sam Chrzęstowicki d. 18 czerwca  
chcieli zdobyć i zię bramę, tedy ich powstanie przajęli kamieniami i strzelbą od  
której dwóch regimentów - musiał powrócić do Krakowa. Gdy się do 500 Górali przysta-  
rzyło do Napierckiego wysłał Gembicki do Gzofityna 19 czerwca 400 piechoty  
i 60 dragonów którymi dowodzili Jakób Rubach, Greal, de Dosa francuz i Sa-  
dowski. Kommandę nad całym wojskiem biskupim miał Dachwałski z Gzofity-  
wieskiego. %

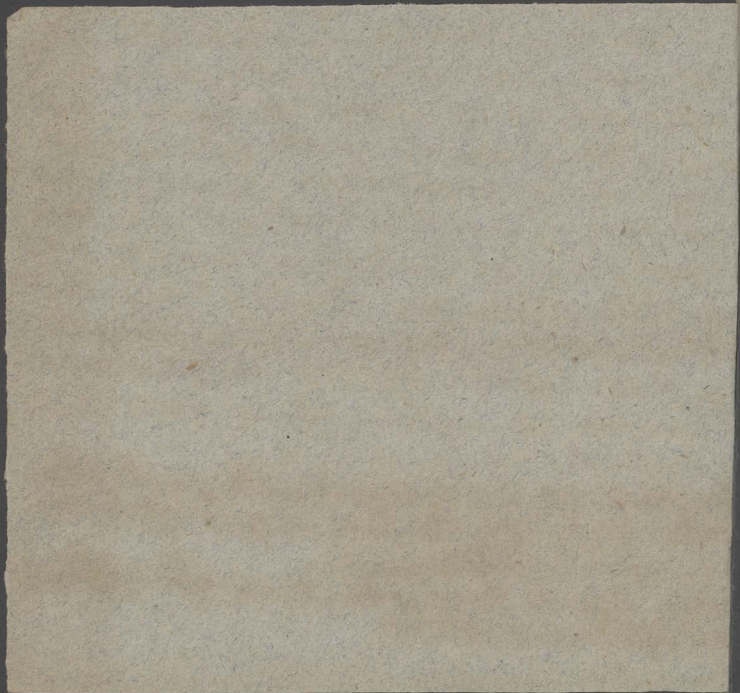
Czorsztyn. Bachwałski kazawszy swoemu wojsku pokryć się choi-  
ną pod świątynią pod zamek, lecz gdy się porościancy usznie bronili przez 4  
godziny, najajutrz strzelat Rubach z przeciwległego wzniesienia z działek  
od których został ranny napieriski. Przybył też jeździec Wilhelm Jarocki  
rotmistrz z Krolewki z 300 koni z Krakowa, Dambrowski 100 piechoty  
przywiodł z Mafuzyn a Lubowiecki rotmistrz, dubomistrzańskiego starosty  
spiskiego przywiodł z zamku Lubowli 100 piechoty i 2 działka. Zasad  
napieriski traktować i przez noc jadał rozjemca d. 24 czerwca dla swięta  
św. Jana Chrzciciela ządał zawieszenia broni lecz gdy się wydania  
napieriskiego domagano, spuszczono z Czorsztyna na Jezuicką górę z  
listem w którym oblenzono obietnicę wydać napieriskiego i Mafuzka.  
Aby drugich wolno puszczono. Gdy na murach pokazano okutego napieris-  
kiego, przybiegł Jarocki podniósłszy pale dogory ze umowy dotrzymać.  
Otworzyli Gołale bramy, wydali napieriskiego i Mafuzka a resztę wolno  
z zamku Hofowicze do umowy wysłać. Sprowadzono napieriskiego do Krako-  
wa i obrócono na wozie z związaniem na tył rąkoma. Tu wyrwał na  
mekach napieriski że był nadwornym rotmistrem i miał zamieszanie za no-  
mora wojsk obcych i Kozackich wzięci Krakow, jak się to pokazało z list-  
4

tu pisanego 8 czerwca przez Stanisława Letowskiego (tak się w liście tym za-  
mawia napieriski) do Marzarka. Znalaziono i drugi list przy napieriskim  
z niemiej w kłosem mu donoszą o nadziei mających popitkach dla niego.  
Napieriski został na górze Łafotni (Kremionkach) wbity na palja Marzarka.  
Tek służy. Ciasto napieriskiego wraz z z palem w kilka dni kłosa ukradł.  
- Stawny matematyk (Żorawski) przepowiedział na dzień 24 czerwca  
(kłosego przywieziono do Krakowa napieriskiego z Gostyna 12 mil  
odległego) iż się Chmielnicki do niewoli dostanie jakoi, w kilka dni  
odniesie król zwycięstwo pod Beresteckiem. Tenże sam matematyk  
niemiej królowi ~~2000~~ Zygmuntovi III przepowiedział. - Jan Kazimierz  
dowiedział się pod Beresteckiem o powstaniu napieriskiego wygwałt  
z odzianem wojska Michala Zborydowskiego miecz. Kor. Aleksandra Lubo-  
mińskiego konieckiego Kor. i Lubomirskiego starosty Ładeckiego z 3000 leż. ci  
za późno przybyli - miano że się Jarovkiemu iż refyła górali z Gostyna  
wypuszcit leż. ten nadzie i przedko działał. O napieriskim pisze Korhoński Epi-  
gramm p. 29 dwa wieczy. Cyborowki Dzinyte Grominski T. I ff 85-88 przy-  
wodzi 2 listy mało wazne opisujące to powstanie z Krakowa d. 18 Junii i 20 Ju-  
ni 1651, oraz Uniwersał Kofski do Chłopów dany w Gostynie 22 Junii 1651.  
Widocz, Łokoi Chrystusow - wtem w obec . . . wojowac led . . . 7/7.

Czorsztyn 7. 7. 1657. W uniwersale jurym do chłopów pisze napier-  
ski iż szlachta chce rokoby przeciw królowi podnieść przeto wzywa do  
obrony pod Czorsztyn gdzie był jego pułkownikiem Rektor piemski  
(~~obobobob~~) - chłopom obiecuje napierki imieniem króla dwory kor-  
szlacheckie i meczy w nich oraz wolności od Panów, wzywa aby jakim  
uniwersałom królewskim nie wierzyli (bo że król musi wydać bojęc  
się szlachty) - i mówi że na sw. Jan podciągnie pod Kraków. - W  
Nowotarskuzynie będzie pułkownikiem Stanisław Maszyszek  
- Prosi aby nie tykali kościołów i tych wsi w których obaczy wien-  
ca na tykarkach. - Pleban szafarski wyznał iż widział u napier-  
skiego manifest Chmielnickiego wzywającego chłopów polskich do pow-  
stania obiecując im wolności i ocrupcyzowanie tylko.

R. 1440 Władysław Warneńczyk jadąc do Węgier bawił tu przez dwa dni  
z matką Zofią i bratem Kazimierzem których tu pożegnał i ostatni raz  
widział. Na S. Wojciech wyjechał ząd do Kozmarku.

R. 1434 był Abraham niger de Bozkie tenitarius castri czorsztynensis  
(trzymał on także w zęstawie żupy wielkie)  
1563 Walenty Dembinski kapłan fundek. podpisał kor. starosta  
czorsztyn.





Czorsztyn r. 1654 Król Jan Kazimierz ukladając przed Szwedami tu bawit. R. 1434 jakiś ruskij książę Fedor którego też zowią Fryderyk, z Czechami w pobliżu Czorsztyna chciał zbudować zamek z którego by napady na Polkę robił, ale wojsko polskie nadworne zmusiło go do ucieczki. - R. 1691 Alexander Napierowski przybrałszy sobie nazwę Koftki i udając że ma od Króla dyplom do obronienia pogranicza opanował Czorsztyn zamek (w którym dozór nieobecny starosta Platemberg żydowi powierzył) mając łowca ryba Czeplera zwanego którego mianowano Marszałkiem; ci buntownicy chcieli aby na wzór Kozaków powstałi i miasta napadali. Król wysłał Michała Lebnypowskiego miecznika Koronnego, Alexandra i Krzysztofa Lubomirskich z 2000 ludźmi z pod Berestejka dla poskrośnienia tego buntu lecz nim się nadiaegli bunt ów uśmierzono; albowiem Napierowski pisał do Piotra Gembickiego bisk. Krak. że ponieważ Platemberg zamek pograniczny był niedbale Król Napierowskiem kazał go bronić. peto prosił Biskupa o przysłanie kilka armat Gembicki wysłał ku Czorsztynowi chorągiew jezdnych Jordana Staoffa dobrego czyskiego, kilkaset ludzi z Liepwa Kiewickiego pod komendą Jarockiego

go, chorągiew piechoty swej nadwornej pod Komendą Rebącha i  
strzelców muzykę dobrą foych. Jarocki przy trębacy wyznał  
Napierkiego z zamku że mu ma coś od biskupa powiedzieć leg  
gdy ten agnia z zamku dał Karat (mając w nim 55 ludzi) uidenty  
Jarocki z dwóch armat, obelżył wieżę i strzelił <sup>zabrat</sup> pod zamkiem  
zabrat, gdy szli do zamku Napierki <sup>Kurat</sup> z okna kisał że się podda  
wyszto do Krakowa Napierkiego na Pal wbito a Czerna wzięto =  
wano (Gorale zbierali się na odsiecz Napierkiemu) Napierki  
był niskiego wzrostu, kędzierzawy, dziecinnej twarzy, ubiór  
miał niemiecki: mówił kilkoma językami. Wyznał że był  
rodem z Mazowsza, że przybrał imię Kostków, że listy królewskie  
kie z fabrykował i że chciał Kraków napadzić (Korhowski I)

w mte dosił nawet na dworzę króla władysława do niskich posług używany,  
gdzie się obuył języków przyczyt. Korhowski (I 271.) zowie go nowym Kati =  
ling. Słowik Korhowski je professor matematyki w Akademii Krakowskiej, sławny  
astrolog Adam Brodziński wyprorokował z gwiazd iż 24 Junia (przed konaj Junia)  
dowodziła powstania pojmanym i wkładanym okuty będzie - wtapnie tego dnia przy:  
wieziono do Krakowa Kostkę.

Czorsztyn Kościeł

Obay w Łóttej Kłázeze.  
w Kotudzim : Grabowskiego  
Wpłominki.

w zamku otwarta brama ku Durajcowi,  
kłósa się wstąpiel zamkowi między  
uragat dawniej.

7

55

22

22

16

11

2

---

193

20

20

10

20

20

10

---

193

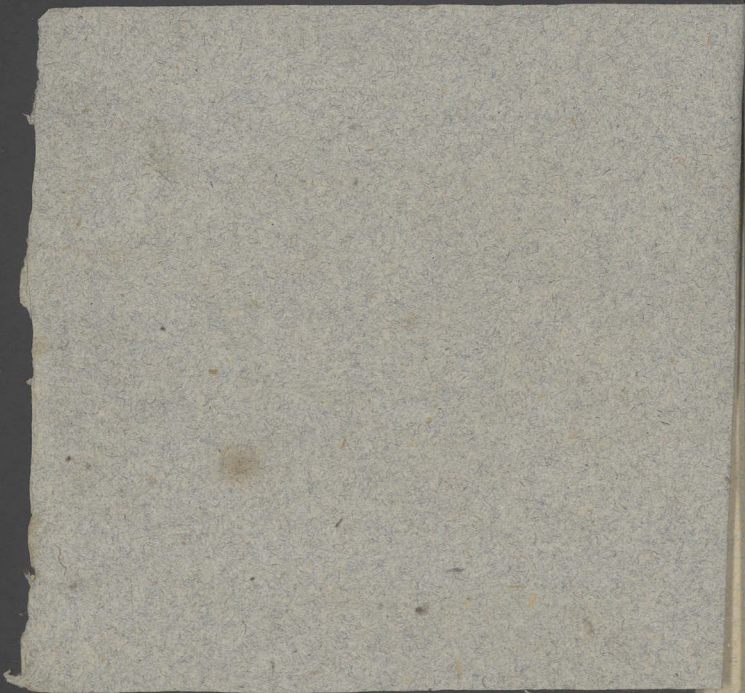
# Czorsztyn

Fryderyk z rodu książąt Ostrogskich o którym Długosz mówi  
że służył wiele lat w Czechach zupełnie się zezłoczył, prz.  
był do Czech z Zygmuntem Korybutem r. 1422, odznaczył się  
w bitwie pod Ruzi, w jesieni 1426 Prokop Wielki miano-  
wał go hetmanem Szaborytów w Lundenburgu ~~u~~ (Břetelawie  
w Morawie; r. 1438 pomagał Spytłkowi z Helfstyna  
panu hufyckiemu w Polsce. O tym Fryderyku pisze Długosz  
pod r. ~~1430~~ 1430 (pag. 544) r. 1434 (pag. 650) r. 1438 (p. 698) —  
jego synem albo synowem był Wacław książę z Ostroha.  
był hetmanem <sup>rolniami</sup> w służbie Młodwanika na zamku Neubach  
r. 1460 w Czechach (Archiw. cęsky IV. ff. 249-250) Ten Młodwanik  
był to Waniek z rzyli Wartaw z Ruchmanowci partyzant cesarski  
w Węgrzech który rozbijał kupców.



Czorsztyn (w sandeck.) Jan Kazmierz uchodząc  
przed sędziami r. 1655 bawił tu przyjeżdżając  
z Łądza. - Długosz podr. 1246 (Lib VIII pag. 706) pisze  
iż rycerz Wydrza z Czorsztyna herbu Janina Krzyżakom  
do Brna w czasie głodu postąpił z wielkie statki nalożone  
winem, miodem, pszenicą, stonką, jęczmieniem, makiem i  
innemi wiktualiami i ładem 300 wołów i koni do Torunia.  
Sam potem przybył i wstąpiwszy do Krzyżaków dał im  
dwie kawy z łota dobytego w gościach nad Łąckiem leżą-  
cych. - Podług przywileju z r. 1257 był ten comes Wiergo  
kasztelem sandeckim i darował swą wies' Łącko Niecho-  
wicom.

Starostwo czorsztynskie posiadał Józef Potocki Kaszt. lwow.  
1763 synowi swemu Józefowi Makaremu





Bonarum Kaliniowski. 16502 niewol. Litaofkiej pow.  
 ród. do której przeloczał porosace pod Koszulinem (legi  
 1051 pod Koszulinem)  
 Brezary odjechał z Odaru owa kufajac wiek tej  
 moicy odprawiał w rarkofy: rabawach w Krafnem  
 zapusty ufajac i scti kowi ~~Woskrytow~~ ~~kraino~~  
 Szpaweni kowi ktore stat w Woskrytow ~~sk~~  
 Tymczasem 7000 Polakow na ktorych <sup>podkraj</sup> ~~dale~~ ~~był~~  
 Litaofnyjski Succamerarius Nowogrodenski za nim  
 Korycki z kilkoma kupami wnoicy w chodra do  
 Krafnego (quoad superueniente Landz Koronis in-  
 gnerent una) mieszkancie flyfjac dubot chryst.  
 i furekancie w budzonych plos ostregli. Neczaja  
 leu ten przyany fydrit se to albo strare Korackie  
 powracaja lub Koraczy na nadeiagga Polacy  
 wybiufy dnoyi wpadli porabiali ofnate strare  
 ad fuklatum clamorem evoluit se nęffis. Neczajac  
 infensio fpedi cę equo in contra tendentem Drafz  
 crymi signiferum eo impetu deoolat ut fuccifo  
 vexilli manubrio virum aliquo robustum pro-  
 ftereret. Poyle tam Korakow do 3000 p 224  
 juz oddzial pofat rozpeccac (p. 224) az Kofakowfki  
 i bitachta i ruficami opatrownym wojfkiem nadeiaggnofy  
 pod pelono miastorawsta fę kılwa Neczaja z bratem  
 ubely (Cum hinc inde ordinę perumpentem Dobro-  
 cęfius profpenderę reluctantem dehinc Luthius perfilis  
 plumbata inualfu proftravit; quo icu debilis obrum-  
 catus Po rbiu Neczaja lotnicy Horowafnyjski: Kor

nych na

10

wen'ko zamknęli się do zamku na polce w noży  
niektórzy ponieśli śmierć w bagnem doznani. Flawia:  
Lipski: Syfka pnes rce kata rginfi. (Strangulatio)  
Inwarce - etiam necra cadaves loculo inproposito  
ad quem sacrificiali aliquot emortuale carmen occine,  
bent inalerions - Potym Polacy rufyli pod siaro  
good (ostium illud Ukraine habetur natura et  
arle provalidum) bilow w nim 1550 Kor  
Koiu ktory się poddali.

16 Maja 1657 Chmielnicki wysyła Driedziata  
dla rajsa na Kamienica <sup>bruit Potoci</sup> Oblękat z 40000 Korakami  
go niemi obymy podi ggnat pod Lanionce  
potem do Lokala polem do Berestienka

Alexander Napiercki przybrał imię Koftki profatus  
Pulenbergus rzyda za curatorem wtedy posadził  
Napiercki miał za towarysz mezariego Kupieci  
zwanego Marfalek ten latat po wsiach i mowit aby  
lud bierze na Korakom i nawoli się oswobodit  
wiadomeji o tem do Krola 1657 do p. 100 Berestienka

Alexandra: Krystofa dubomirskiego z 2000  
wojzka dla pokromienia pod Berestienkiem inter:  
cepto aliquot sagae fuerunt quib' capita astus que  
humanos recens a corpore recisos castros injicientes  
disil' devotionibus incessere crederentur p. 252) Reusto  
bilos przedziwniem afkonrono w waios Tataru a ra niemi  
Koracy nieszli

Krzywonos Masym z państwa Ostrogozkiego za  
 zaboju na śmierć karany uciekł: uciekawszy do  
 60000 ruzy; i palit wotynie: Podole Kardego Lecha  
 mordował Kroniki malija okropnemi barbarami jego  
 okrucieństwa tak np. w Borowicy pojmał Książca  
 Pretwertyńskiego a wzmód rós jego w obliczu znie-  
 waziwszy (wiolata) dzieć porabizawszy (karat?) od mły-  
 nana miejscowego ielarcha pita (pita ferata) w pot  
 pneringc, driałofie to wtedy gdy Kieł z Chmiel-  
 nickim trakował. Jęzora międzibłki Komisarze co  
 rozporac gdy Jerem. Wfniowiek z wojskiem ubli-  
 zał się ku Konstantynowu koraćy bojąc się go gdyż  
 był sławny jnieżył ugryci się z Krzywonosem pod  
 Zwiachelem stoczono bitwę gdzie 3000 Rusi padło  
 a Krzywonos ledwie na koniu uciekł - Jeremijasz wi-  
 drog zbliżając się cała potęga Chmieln. zaczął rozle-  
 rować: - później no <sup>bitwa</sup> <sup>rajca</sup> <sup>Baru</sup> wystął Krzywonos  
 Chmielnicki <sup>gdy</sup> <sup>zajął</sup> <sup>Kamieniec</sup> <sup>pod</sup> <sup>Łuczem</sup>  
 Łuczem, z z Tyfkiewierem, Koniczolskim: młodym  
 Kalinowskim razo rozporac temu zwycięstwu Jeremi-  
 jasha wyrzucili się: w ich oczach zaczęł ugnad do Kon-  
 stantynowa <sup>Episcopu</sup> <sup>szepca</sup> <sup>z</sup> <sup>Jankiem</sup> <sup>Tyfkiewierem</sup>  
 Wychowpki ptauchei grackiej religij; wzmód formula  
 rius w goodrie Kijowskim ob adulterata publica list  
 capitalis pod na additus za prozba Lanowuszed Kany  
 wystąpił do Wojska w bitwie pod Zółtemi wodami dostał  
 się w niewolę; wrzyknął wrzłdy Chmielnickiego: ożlegi  
 dopisania listów urywany.

Obleżenie dwowa.

x i ułpata, potęga ofinjskiego Obornego W. S. ditek...  
 było tam Korańów 100000

Do Swowa nicke wiele zelachty przed Chmielnickim z majst-  
kiem bronit stawony krasny Arszewski nadnie wazne sie profit-  
now po Wifniewieckim Chmielnicki 2 mile oddlowa obor ra-  
ktada wyszta dlyty do Senatu lecz gdy sie poddal miasto nie-  
chialo 6. Octobra gdy Satany nadciagneli Arszewski  
radit spalic przedmiecia Chmielnicki przez 2 dni z armatami.  
Witkup 100000 Salaron stawany jakneine jednoabne  
Dzedzaty wysztany byl od Chmielnickiego do porty obuz  
a powrotowshy spucewial sie rewasain jokoju w Wifniewie  
zdechami

Chmielnicki orenit sie z rona kaptickiego

semota kolehwa ~~Przykorski~~, Czerkasz p 115

Karatafay utrinque Moldavia signa dopomaga  
Dagdanowi p. 115 Perejastaw Lat: & oboda -  
borat: Bercay - Korfuniski Morozowic (Moroz?)

p. 117 - Mirum visu inter cadavera repertam foemi-  
nem Scylhydem habitu viri ac pharetra accinct-  
sam. p. 117 Zborowice 117  
Korfunicki ktos w pod Chmielnicki z wtrzenia uwolnit  
suz ra niegoflowo potem

Jan Krzerowski Libem. Chryznenis Coscorum  
(p. 1649) pohed z Podohajta na Polepie gnie woty od Pa-  
driwta zgnat 1649 oblezajac Pa Prytk dymita obor pod Bercay  
Filon Dzedzaty Korfunicki r. 1650  
Chmielnicki butawo Choraqien mien turban od Farkan  
r. 168 obnymy

p. 195 Wyp. Wotoszke Vesp. a Korhou Kochow  
Analmim Salon. ab obitu Wawilai IV Chmielnicki  
Cracovia 1683  
# pod Korfunickim r. 1683 - Polekami  
# pod Korfunickim r. 1683 - Polekami

rajot=  
nosit=  
or re=  
nie=  
Ni  
Tua.

obuz  
owic

15  
naga

2)

mi=

thet  
nid duc  
me

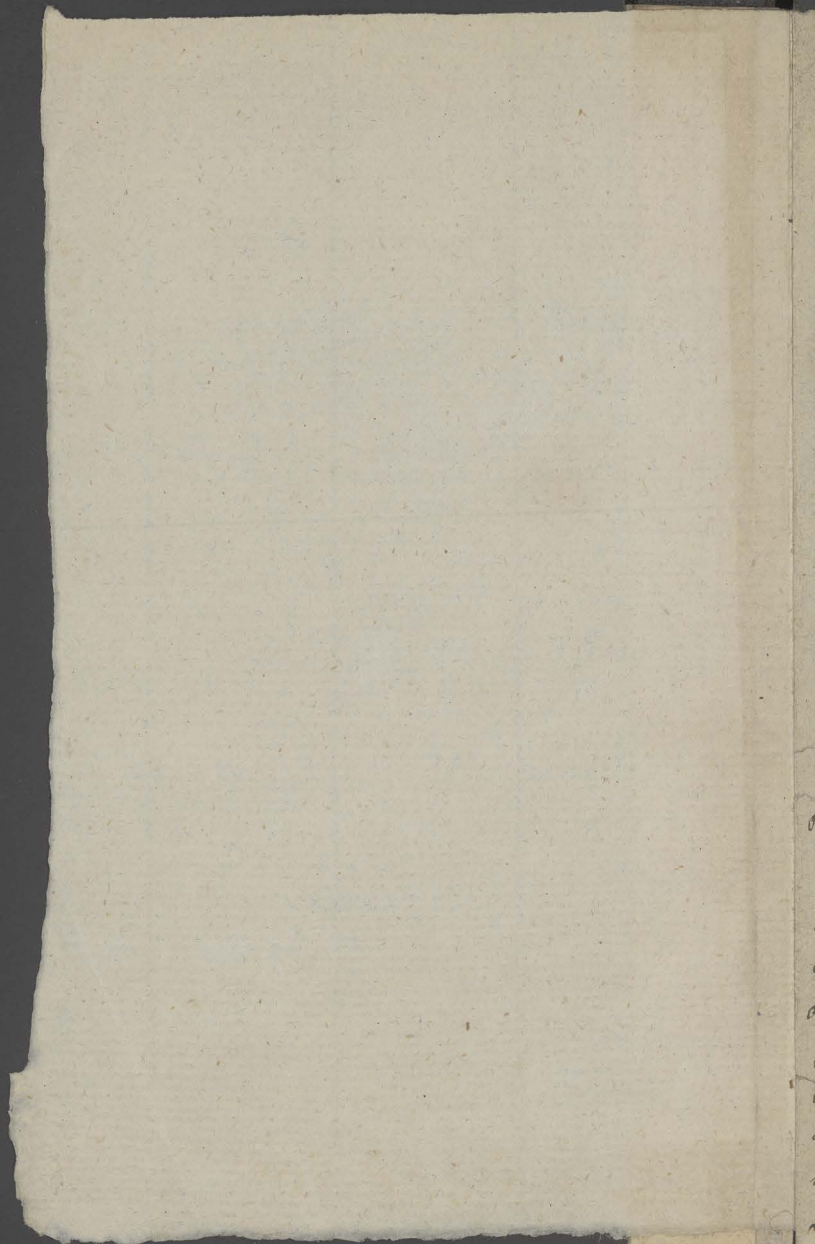
La  
ecory

an

cuty

lana

12



1657

Koſtka Drapiewski około 1 Czerwieca (Koſtka Drapiewski przybrałszy nazwę domu Koſtków zrobił bunt między gośtalami mówiąc iż ma rozkaz od Króla uwolnić ich od tyranstwa Żydów i ſzlachty zyskał ſobie przyjaciele (który z powodu że żył dawniej na dworze Komorowski zwanym był Maſzatkem) <sup>zostali</sup> ſmieniem Czepiec - ten rozbił wici pomiędzy lud mając fałszywy dyplom Królewski iż nie mają robić panſkuzny z tak Król chce, żeby brali za przyjaciel Kozaków. Zebrałszy kupę każdemu każat mieć gataz zieloną i z tą kupą zbliżyłby ſię pod zamek (olla omylenia wady mieli knaki zielone) Czoſtygn zjadł od żyda arendarza (którego tam nieobecny ſtarosta Platemberg oſadził) aby ich wpuſcił do zamku póka zując przywilej Królewski z dużej precyzi (mily rozkaz Króla) Żyd ich wpuſcił do zamku Kłory został zajety. Biſkup Krakowski otrzymał o tem wieści od gośali (który przybyli do Krakowa proch kupowaci i pochwytani zoftali) <sup>Biſkup</sup> zoftat cytownika na zwiady do Czoſtygna. Koſtka odpowiedział iż zamek zajał na rozkaz Króla, ~~nie~~ by granic ſtredz, ~~nie~~ roſił biſkupa o wydanie armat - liſt piſał o to do Gembickiego. - Drapiewski bronił ſię w zamku mając 55 ludzi obleżony kiwał kapelaſzem z okna zamku na kupę okropstwa Kłore ſię na dole w celu odſięgry zgromadzać zażyty, aby mu w pomoc przybyły. Jednak dla braku wody musieli ſię poddać bo im ſarocki obiecał wolny odchód ſkoro odſtawił napieſkiego i Maſzatkę. Drapiewski bronił ſię długo ze zamku ſtrełając wiele jednak tylko kucharza jednego zabita kula pomiędzy dobywającymi. Poddał ſię Czoſtygn VI Calend. Julii 17 wiekiego dnia odwieziony Koſtka i Czepiec do Krakowa, przez wſię wzięli ich powisanych na tył ręce ſtojących na wozie na których mnoſtwo ludzi paſyło. Na torturach wyznał napieſki że myſl jego była zoftać Tribunaulicum, miał zamias wypaſi do Krakowa grabować go i ſprowadzić ze wojsko, ſpodziewał ſię pomocy od Chmielnickiego i z Węgier. Reſzta gośali wypuſzczona ze zamku musiata przyſięgnąć że buntu więcej nie będzie (za złe to brano ſarockiemu że ich wolno puſcił - lecz ſię ja ki obawiał by gośale na pomoc nie przyſzli.) Gembicki otrzymałszy o tem wiadomość zaraz napisał do Króla pod ſeſteſy <sup>ben</sup> bawiego który wystat <sup>leż za rozro</sup> pomoc <sup>uſięgnawo</sup> napieſkiego wbito na pal. Czepiec <sup>uſięgnawo</sup> a nauzyuciel Pimpkiego Kłory on <sup>uſięgnawo</sup> wilej Królewski ſatrował ſię to.

Tak opisują powstanie Koftki Kochowski, Laftorius i kilka x Kopu-  
mów i których wiadomości ogólniejszy.

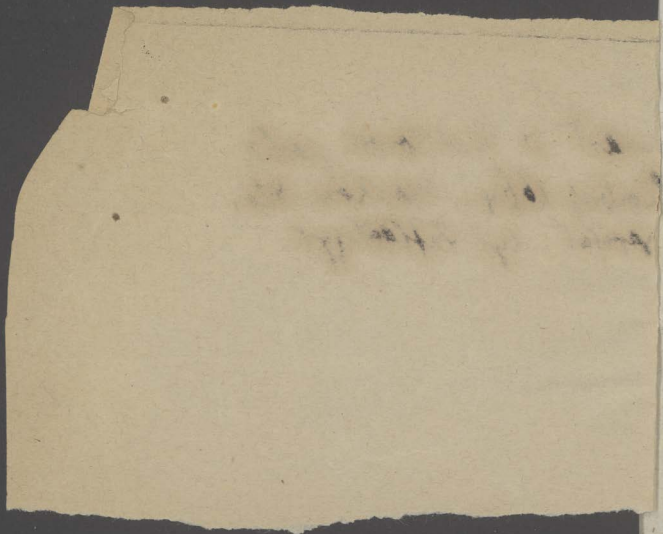
Łoś Gembicki biskup Krakowski.

Podobne powstanie między chłopami w Wielkiej Polce r. 1657 wybuchło  
leż ułłumit go Kazimierz Łątorowski biskup poznański. (Audański p 78)  
Koftka za miastem nie pal wbity idąc na śmierć modlił się i Krucy-  
fikę trzymał.

Za Sejmie 1652 uchwalono aby Platenberg który starostwo  
Czorsztynskie trzymał a zamek zle opatrzył zwrócił 25000 zł  
które z poborowych pieniędzy wydano na żołnierza dobywając  
zamek zajętego przez Koftkę i aby zamek naprawił. (Ob. Kon-  
stytucje)

Platenberg umarł w Krakowie pocho-  
wany d. 1. Septembris 1664 w Markow, któ-  
rym 10000 zł. zapisał - był zaplatczyk.





Jeden Arab Alexander Napierstki nasbierawszy  
w Lodzowie zbójców i gośtalów o których tam zaw-  
sze nie trudno domyśliwszy się kostką Grochoty  
zamek wzięt i już nabuntował był chłopska  
na kilkanaście tysięcy ktorymi na zrabowanie  
Krakowa zamyslał przez skupowanie w  
Krakowie prochów - zdradę wydał Osiński  
Krakowski (Zelicki) ze swą Muszyką tym  
tumultom zbiegnąc musiał Muszykom  
swym Karawozą wyjść nad niemi za  
swekiego prostożyt - ten buntowników se-  
kretu dojedł ze o pewnej godzinie chłopska  
w wieńcach lipia dąbowego do Grochoty  
przytępił ~~nie~~ miało. Zaczyn Karę  
Muszykom toż porobic i pod zamek  
Tatwo przytępił ~~by~~ Zdradzie zdradę

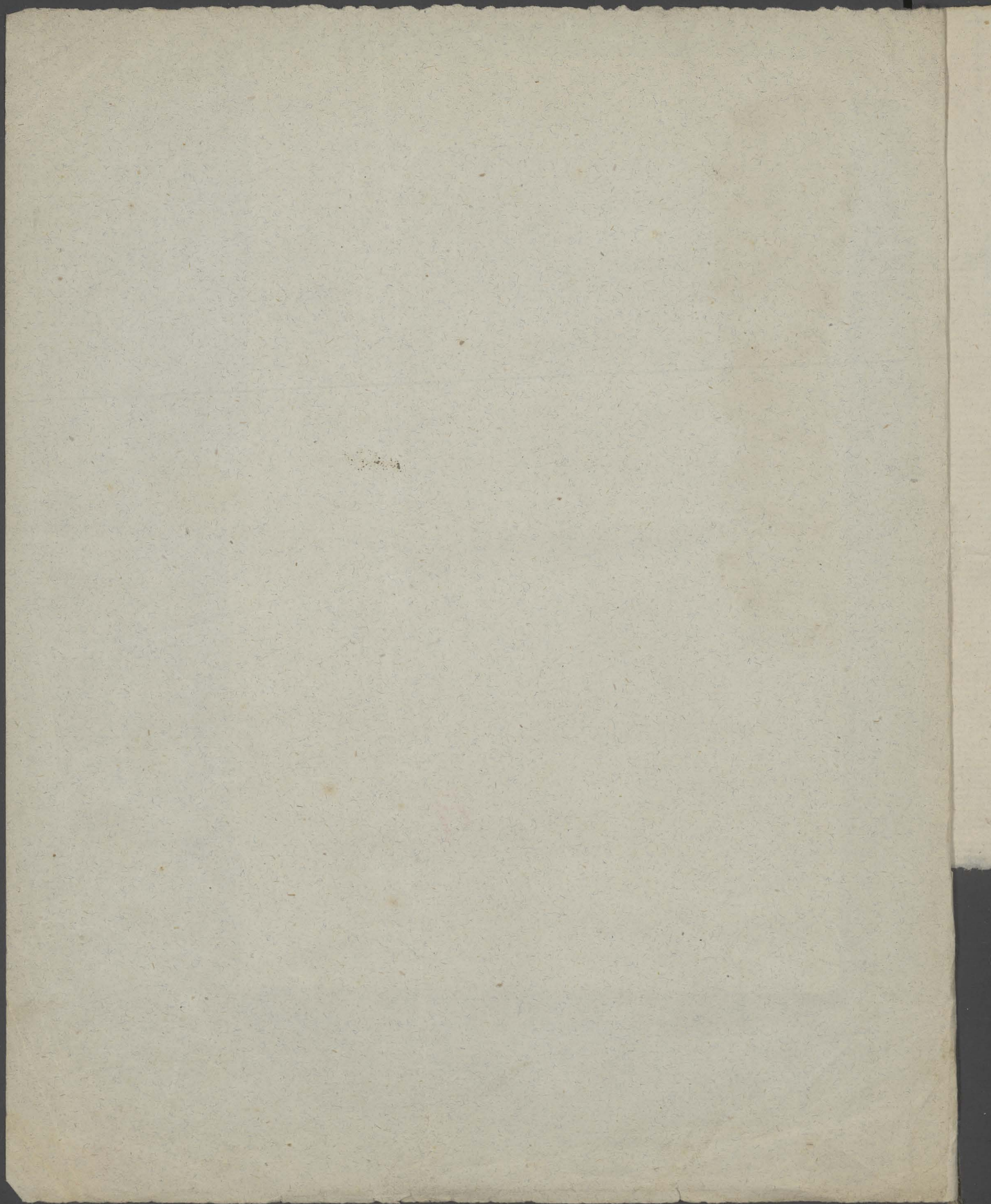
poniektąd ności rejtowy w samem zamku  
by z 55 ludźmi zamknął a gdy im do-  
strzewano wydany od swych bratków  
(gorali) do Krakowa przywieziony, o-  
drony i na psal wbity zostal

Borofciuffan z Kurzelowa w Talsiowie  
Borze K. miał by za Asyloga i przez  
wiedziat zamach na Zygm. III przez  
Piekarfkiego i napadnie ciena Borofcyn  
pod Kapierskim

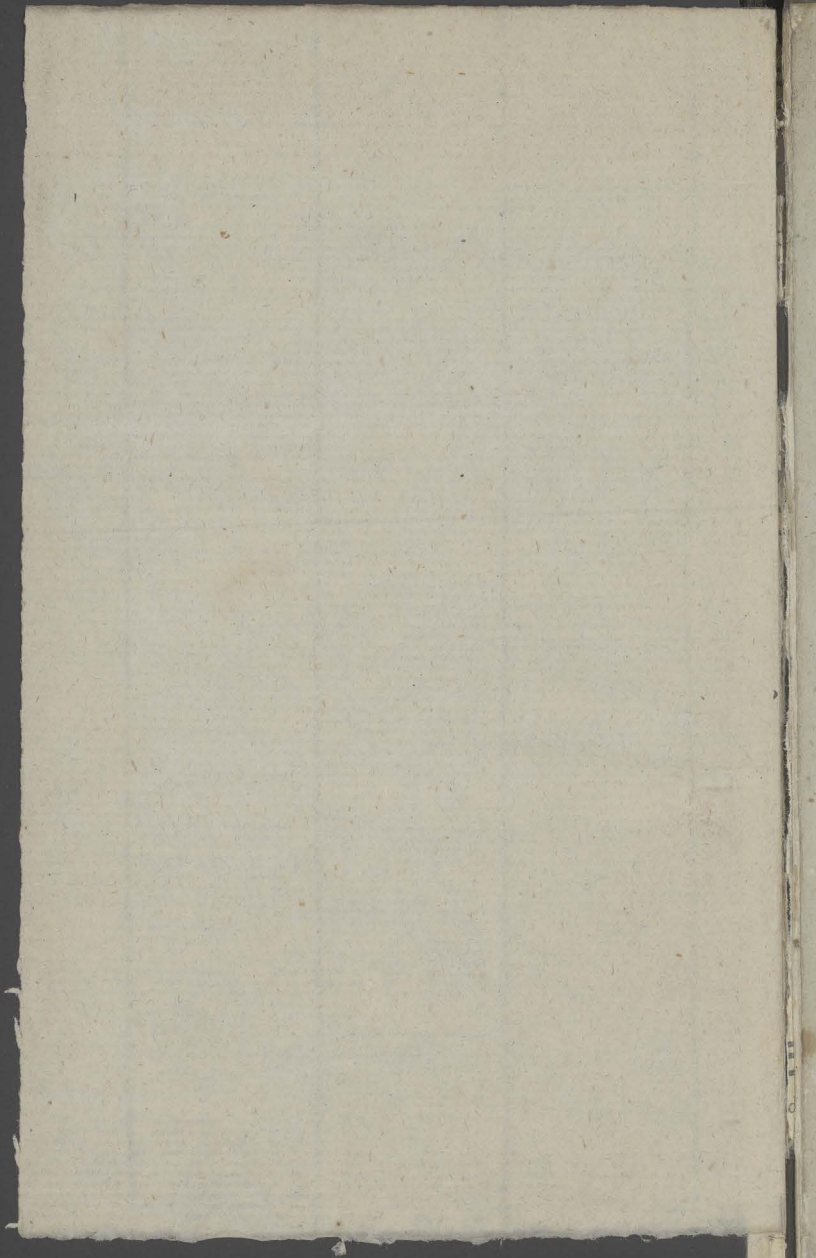
Czorsztyn Abraham z Goszyc zapisał 700 dukat. i  
500 grzyw. potgrofzyków na zamku Czorsztyn żonie swej  
Apolonii oraz córce swej Magdalenie (żonie Jankona  
z Rogowa) r. 1423

R. 1462 Jacobus Obulecz de Gory subpincerna Reg. Maj.  
pincerna cracov. capitaneus Czorstinenfis.

R. 1533 Laurentius et Joannes de Paniow capitanei czorstin.



17



Univerſal Key: uęstrow pfunctio  
pifinem ego pifimij

### Łońoj Chriſtusow.

Wszem w obec i každyemu z osobna wiernym Jego Król: Mui pod-  
danym, Pana naszego Bitościwego przy zdrowiu dobrym od Pana  
Boga wszechmogącego świętej wolności i swobody iuzę. Brnajmu-  
jac wszytkim wprzod wola bożą takie Jego Król: Mui, ze chęć  
szlachta rokosz przeciwko Królowi Jego Bui <sup>Panu</sup> nasremu Bitości-  
wemu podnieść a przeto kto tyłko iuzęliwy jest Królowi Jego Bui  
niechaj tym prędziej garnie się pod skrzydła moje pod Czorsztyn  
przy P. Dectorze Prainskim, jako przy półkowniku Król: Mui  
który jako wierny Króla ~~o~~ Jego Bui przyprowadzi was do mnie  
i będzie wami regimentował dając wam we wszytkim informa-  
cyę. Obiecuje przytym Król Jego Bui wszelkie wolności i tym  
wszytkim, którzy teraz stac przy nim będą i dwory szlacheckie  
wasze i to wszytko cokolwiek w nich zastaniecie i owszem sami  
się chcecie z tej ciężkiej niewoli wybić, kiedy was mają, mają  
li oni was w niwecz obracać do ostatka lepiej się wy ich sami



obrócić już się was dosyć namordowali ciż panowie że też już  
 głos ptaszących was o pomoc na nich do Boga wsta. Przem  
 pisując już drugi raz J. M. Lania Rectorowi ten uniuersat  
 wydawam przestrzegając i w tym abyscie (jako mam in comissis  
 od Króla Jego M. J.) żadnym uniuersatom choćby z pieczęcią i ręką  
 Króla Jego M. J. były, wiary nie dawali, gdyż te musi wydać bo-  
 jąc się szlachty. Ale my czynimy co mamy czynić jako najprędzej  
 i na Sw. Jan pojedziemy pod Kraków, jżiem też ja wszędzie  
 porozysłał uniuersaty do chłopów którzy się ohotnie stawia  
 i w nowotargoskim panotwie wszyscy, a P. Stanisław Zmar-  
 szatek półkownikiem ich będzie, tylko proszę abyscie przez  
 nowotarg idąc J. M. Lania Zdanowskiego nie tykali i tych wszyt-  
 kich wsiów w których obawycie na tykach wieńce, Kosciotom  
 także proszę aby zawsze była obrona gdyż o P. Boga i Krzyw-  
 dę ludzką i o niepostawienie Królowi Jego M. J. wojować będziemy.  
 Jan w Czorstynie d. 22 Junii 1651

Nam  
~~Wam~~ Zdrowia dobrego <sup>nam</sup> figuraliny



Alexander Leo z Sztemberku Kostka  
 Starosta Czorstynski.

Jerzy hrabia na Wioniozu Lubomirski, Marszałek wiel-  
ki koronny, Generał krakowski, Spiski, Chmielnicki i. t. d  
Starosta.

za nastąpieniem niebezpieczeństw od strony Łódzkiej i zarzącej  
się między chłopcy rebelii J. K. M. Pan nasz <sup>1785</sup> Młody dla obrony i za-  
bierania wszczynającym się rozruchom za zdaniem Panów Rad i Se-  
natu powracac raży JM. P. Koniuszego koronnego któremu jako i  
wszystkim tym którzy z J. M. i przy J. M. powracają to jest P. Panom  
Stanisławowi Bówicimowi, za się i za niedzielną brają, Krzysztofowi  
Wiszowatemu, Alexandrowi Rabsztynskiemu, Piotrowi Korabiows-  
kiemu, Wojciechowi Kamienieckiemu, Piotrowi Wierzbicie, Janowi  
Morsztynowi, Marcinowi Pieszarowskiemu, Stefanowi Strzałkow-  
skiemu, Danielowi Wieteskiemu, Ludwikowi Warowitowi imieniem oj-  
ca swego, Stanisławowi Olszewskiemu, Jarosłowi Baranowskiemu,  
Stefanowi Gromackiemu, <sup>22</sup> Marcinowi Chyckiemu, Stanisławowi  
Przepieckiemu, Samuelowi Kuczkowskiemu, Stanisławowi Wojakow-  
skiemu, Piotrowi Pruszyńskiemu, Janowi Wiszowatemu, Szymonemu  
Kochowskiemu, Marcinowi Zaszynskiemu, Jarosłowi Morsztynowi,  
Remianowi <sup>22</sup> Choinckiemu, Krzysztofowi Jordanowi, Melchiorowi  
Komeskiemu, Pawłowi Gajowskiemu, Janowi Drozdowskiemu, Jano-  
wi Michałowi Koletowi, Frydrychowi Lomerowi Kapitanowi, Rocho-  
wi Mielzkowi, Marcjanowi Olszewskiemu, Jędrzejowi Gromackiemu, Ste-  
fanowi Zielinckiemu, Stanisławowi Siermackiemu, Adamowi Lonia-

Łowickiemu imieniem ojca swego, Alexandrowi Kochanowskiemu, Janowi Łazowskiemu, Zygmuntowi Lisowskemu swym i braciej swej niedzielnej imieniem, Janowi Otwinowskiemu swym i braciej swej niedzielnej imieniem, Kadarskiemu imieniem pani<sup>ki</sup> Katarzyny Spon-drowskiej, Janowi Korickiemu, Marcianowi Broszkowi imieniem matki sw<sup>ej</sup> Strywackiemu, Kazimierzowi Haskiemu imieniem ojca swego, Janowi Goworkowi imieniem matki swej, Janowi Korzeniowskiemu imieniem matki swej, Stanisławowi Borzykowskiemu imieniem ojca swego, Władawowi Lienciakowi, Janowi Sierackiemu, Stefanowi Michalczewskiemu imieniem ojca swego, Samuelowi Wojakowskiemu, Jędrzejowi Borzykowskiemu z Borzykowej, Janowi Wolskiemu imieniem matki swojej, Stanisławowi Winiarskiemu imieniem ojca swego, Piotrowi Chwalibogowi t<sup>ę</sup> moją z władzy urzędu mego daję attestacyją, że ochotni do obrony całosci ojczyzny i dostojenstwa J<sup>o</sup> K<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> Pana naszego M<sup>ajest</sup> przy boku J<sup>o</sup> K<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> do tąd byli i obowiązkom, które na nich prawo o pospolitem ruszeniu zaciąga, dosyć uczynili i teraz od boku Pańskiego i J<sup>o</sup> K<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> inszych brać za samem zdaniem t<sup>ę</sup> K<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> i Senatu, potrzeba Rzeczypospolitej powracają. Li jednak wszyscy wyżej mianowani powinni będą przy J<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> Panu Koniuszym Koronnym zostawać i powinności wojskowe odprawować tak długo, poki pospolite ruszenie do domów nie powraca i te niebezpieczeństwa trwać będą. A przy rozchodzeniu t<sup>ę</sup> swojej przy starszym swym perseweracyej, attestacyją powinni będą wziąć od J<sup>o</sup> M<sup>ajest</sup> Koniuszego Koronnego jako tych ludzi powracających wszystkich Półkownika.

Działo się w obozie pod Beresteczkiem 26 Junii R. 1651.

Jerzy Lubomirski Bratpatek Wielki Koronny  
Andrzej Worosztyn Stolnik Jendomiński, Jędrza marszałkow-  
ski.

nieprzyjacieli

Letowski był...  
Dnia...  
ca...  
nikon  
1751

Mci Panie Letowski a m. Bn. Panie i miły Przyjacielu!

Styszac o wielkich cnotach W. Bn. m. Bn. Pana ryckiego, nie przyszło mi inaczey tylko wychwalac' a Bogu dziękowac' a przytym unize- nie upraszac' imieniem J. K. Bn. abyś W. Bn. m. Bn. Pan z swoim put- kiem jako naprzedzej i jako z nawiskozym ludem przybywał, opowie- dając im zeby sobie przypomnieli wszystkie krzywdy które mają od pa- nów swych, jako ubogi lud jest strapiiony i uciazony, a że teraz mają taką okazyję piekną, niechże jej umieją zarzyci, gdyż jeżeli teraz to opuszczą, a nie wybija się z cizaru tedy wiecznemi niewolnika- mi musza u swych panów zostawac'. Nawze już tedy W. Bn. m. Bn. Pan jako naprzedzej sam przybywac' i drugim którymbyś W. Bn. m. Bn. Pan rozumiał dawac' znac', tylko aby dano pokój J. M. Panu Zdanowskie- mu insza wszystkie szlachte niech biorą, z nim czynią co chcą. A ten znak niech będą, kiedy W. Bn. przyjdiesz z swym putkiem wlozyci wie- niec na tyros chojniały, tedy potym poznamy; a upomnij W. Bn. m. Bn. Pan aby z sobą brali siekiery jedni, a drudzy rydle; pojedziem wszyscy pod Kraków i dalej przez wszystkie jesli wola będzie Polske. Bioramy dobra zmo- ws z Chmielnickim i z Tatarami i niemieckie wojsko przyjdzie nam na pomoc nawze W. Bn. m. Bn. Pan inszych dobrze informowawszy sam do nas przybyci, a ostatek ustnie opowie co kartkę oddaje. Na ten czas teokliwie wyglądając, zostaję W. Bn. m. Bn. Pana i brata Stuzebnik

Z Czersztyna 18 Junii R. 1651.

Wszystkiej braciej naszej którzy przy nas będą stali, zotem byj.

Alexander Lew



Wiemu wielce szanownemu Panu i Dobrodziejowi J. M. S. Janowi do  
Klasy Nowotarskiej perfekturami do niego

Mi Panie Cjere a Dobrodziej!

Serdecznie z tego byt zialosny i do tych czas jestem ze WSM m. 800  
Pan dla mnie stugi swego tak wiele a niewinnie cierpiat. A przy-  
tym upraszam abys WSM m. 800 Pan jako naprzodziej rzeczy sam domnie  
wysytajac, sam ris na S. Jan domnie stawic raczyt, gdyz wielkie wojs-  
ka do mnie sciagac ris beda gdyz ta jest wola Boza a nie inoza aby  
tak wielkie zbrodnie uskromione byly, Co daj Panie Boze aby bez roz-  
lania krwi chredcianskiej. Ja sam WSM m. 800 Pana gospodarzem  
zostawioszy sam pojde, gdzie mis Bog obruci z wojskiem. Postalbym  
byt WSM m. 800 Panu de praeda novellas, ale ze sie sam spodziewam  
pewnie ogladac bo juz bedzie porosci niebezpieczno wyjezdac. Prze-  
to wieniec na lasce nich bedzie opalonej wywieszony i obawiac ris  
aby czego J. M. S. Biskup niezamyslawat WSM m. 800 Panu, do  
ktorego nie napisac wiecej. Teh 800iom wszytkim czotem bis, ochotnie  
orekiwajac posyTam wierszem opisane obliczenie moje, posyTam i  
pierscien rubinowy na obraz naswistszej Panny albo do miasta  
albo do Szaflar.

WSM m. 800 Pana zyczliwy stuga  
Alexander Leo z Pztemberku.

# Obleżenie gniazda Lwiego.

Michał Jordan co czerpie bitych ludzi  
i kaptur ludzi

Przyśreżt Jordan pod Czosztyn przedawac masłanki,  
Nie do boju lecz żeby snadz wytrzasac skłanki  
Chciał zarzyc stratagema Jordan z swoja smota,  
Rozsadzioszy rycerstwo mile między skata,  
Wystat swe krasomowce i niektore popry  
Chcac enego dwa zmoryzyc stowki, także chtopy.  
Skąd Faryzeuszowie zaczęwszy swą mowę  
Stynęły jak z Jordanu z nich stowa takowe:

In gratia scimus quia verax es, tylko nam dej zamek  
Sam pnię się kiedy zaczęsz nie nie rzecze Lanek  
Draganijako dobry rycerze stawali

I prawie worytkiej słachcie serca sodawali  
A podczas tych traktatów bramę zapalili  
Wniemajac żeby ostla w pierści ugodzili;  
W tym się im lew ostronie, porznie pruszyć z góry  
A że mieta masłanka rozlata się w dziury.

Bramę zalał ich pokłót, porabiał konie,  
Leż narad musiał jachac na swinim ogonie.  
W tym obawę nie dudka starostwa pragnący  
Chłop bawiały i ślusty Jordanem rzeźący,  
Zniechcac ozekac ostatka samoczwart uskrobat,  
Czyli się też w kwatery między skaty schowat.  
Potym w kotły usarokie w zamku uderzono,  
A ospatych żołnierów z łakownic budzono.

W tym się porwa do koni nie chcąc czekać dalej  
Lieszę jedni, na koniach drudzy niekali.  
Drudzy jeszcze na zamku w Krakowie Statutu  
Zapomnieli i swego prawego Salmutu.  
Karali ich Lew prowadzić z długich arkaburów,  
Dabawit nie jednego tak strachu jak gurów.  
Otoż wam Turanicy cieżsio wygrali,  
Tylkoscie lisa daremnie na się rozgniewali,  
Który się skrył choć cicho na tajemne skaty,  
Kiedy ledwie orlice pióra donaszaty.  
Przy kim Pan Bóg z tym trudno nieboże wojować  
Lepiej by snac' za grzechy wczesnie pokutować,  
Bojemy się ostowieka, Boj się razej Boga,  
Przy tym stojąc mnie ufaj nie dojdzie cie twoga.  
O nieszczegone Takomstwo, o przeklesta pycho,  
Ktoras' w Loloke ach, ach, ach wprowadzita licha.  
Bojs się by nie przysły już prorocstwa ony  
Ze miało wniść wszystko zle tu od Akwilony.

Ten co widział wiadczy.



Jan Kazimierz z Taszki bożej król polski, wielkie Xięże  
litewskie, ruskie, pruskie, mazowieckie, z mudek inflandzkie, smo-  
leniskie, czerniechowskie, i szwedzki, gotzki, wandalzki dziedziczny  
król.

Wszem w obec i kazdemu z osobna komu to wiedziec należy a miano-  
wicie dygnitarzom urzędnikom, starostom i wszytkiemu rycerstwu  
i obywatelom Koronnym uprzejmie nam mitym oznajmujemy, iż na  
zathumienie buntów i tumultów w województwie krakowskiem i po  
wszytkim Podgorszu przez jednego totra wszczętych niejakięgo Aleksandra  
Kostkę, wyprawiliśmy z obozu z pewną częścią wojska urodzonego  
Aleksandra Lubomirskiego Koniuszego Koronnego, sandomirskiego sta-  
roste pospolitu z urodzonym Zorichatem Lebrzydowskim miecznikiem  
Koronnym, lanc Koronnym, sniatynskim starostą naszym. Za czym  
jako samego tak i wszytko towarzystwo i czeladz stanu szlacheckie-  
go, ktorzyby do tej ekspedycyey generalnej należeli usarskich, kozac-  
kich i innych chorągwi podług rejestru od wielmożnego Marszałka na-  
szego wielkiego Koronnego podpisanego, od pospolitego ruszenia uwalniamy,  
tak jednak, aby żaden od chorągwie nie odjeżdżał i dotąd przy pomienionym  
Koniuszym Koronnym zostawał, pilnując względem tylko samych uiszenia  
buntów chorągwie, aż go sam attestacyją swą, która będzie powinien mieć,  
urodzony Koniuszy licencjować będzie. Za czym jeżeliby którego z podtych Cho-  
rągwi urodzonego Koniuszego Koronnego towarzysza albo czeladnika kto wzglę-  
dem tego pospolitego ruszenia turbować chciał, aby za ukazaniem tej attesta-  
cyey zaraz wolny ~~zostawał~~ od prawa zostawał. Naco dla lepszej wiary przy podpisie  
ręki naszej pieczęć Koronną przywieszoną rozkazaliśmy.

Dan w obozie pod Beresteczkiem dnia 26 miesiąca Czerwca. Roku panickiego 1657 panowa-  
nia naszego polskiego 3 szwedzkiego 4 roku.

Jan Kazimierz król.

1626 fer. 6<sup>a</sup> post Domin. Invoavit. - Jakub Szobski Taw-  
nik przyfiziny z wsi Dunajec, Tomasz Baliga z wsi  
Chochotowa, Szymon Iwan z wsi Lodezenwone, Walen-  
ty Niedojadlik z wsi Dunajec, Andrzej Terda z wsi  
Chochotowa, Mikotaj Nerdzola z wsi Lodezenwone  
protestują w grodzie Krakowskim przeciwko Spisko-  
Tajowi Komorowskiemu staroście nowotarowskiemu  
iż ich pojmanych jakoby za zniszczenie lasu w  
więzieniu przez 3 tygodnie w Nowym targu trzy-  
mat. Również podali razalenie Paweł i Tomasz  
Wientusowie sółtysi z wsi Rogoźnika, oraz  
Klemens Wientus sółtys z wsi Czarny Dunajec  
iż Mikotaj Komorowski wbrew przywilejom Kró-  
lewskim podbriał im karzomy, młyny i lasy

6 marca

Q. 1626 fer. 6<sup>a</sup> post fest. Corp. Christi skarga poddani iż  
tenże Komorowski Walentego Niedojadlika z Czarnego  
Dunajca za ręce nogi i rękę okutego w dworze  
nowotarckim trzymat, Walentego Boliga, Jakuba  
Płose, Jakuba Wylka, Krzysztofa Czerwieskiego  
z Czarnego Dunajca więził i kaniębnie bił, Ambrozego  
Iwana ze wsi Lodezenwonego kaniębnie z bił przymusza-  
jąc aby 12 złotych bezprawnie za młyn płacił; również  
pobił i więził Sobeftiana Wientusa karzmana z Ratutowa.

12 czerwca

Q. 1626 fer. 4<sup>a</sup> intra octavas Corp. Christi, skarga znoun

17

23

poddani nowotarscy iż Joltyfowi Walentemu Czer-  
wińskiemu we wsi Łoduzeyone, Komorowski  
młyn rozebrać kazat, Joltyfowi Klimuntowi Mię-  
tusowi w Czarnym Dunajcu browar i młyn rozwałit,  
Krysztofowi Dziełskiemu Joltyfowi we wsi Dziele  
browar i młyn porabat, Piotrowi Czerwińskiemu  
Joltyfowi w Kłikofzowej młyn zepfował, Joltyfowi  
Waworzyńcowi Wazmundskiemu, Karcymś młyn i  
halę gdzie owce pasat odjął, i podczas Komiszy  
Krolewskiej na gromadę winy 48 zł. natoczył,  
i insze wielkie kwatły czyni.

1627 d. 21 Grudnia w Warszawie — Zygmunt III piśze do Nikołaja  
Komorowskiemu Starosie nowotarckiemu iż z powodu  
skarg poddanych o krywdy wyznaczył in kwizytorów,  
i aby tymże ~~z~~ poddanym nie zabraniał iż skargi  
którym do poddanym Marcinowi Zagorny, Klimunto-  
wi Mięntus, Dziętkowi Kmieciowi, Tomkowi Hali-  
nini Joltyfowi Bukowinckiemu Bregowickiemu i  
gronckiemu Joltyfom król dat głejł do 6 miesiąc.

1628 fer. 3<sup>a</sup> post fest. S. Trifchae. — Albertus Popkowsky rot-  
majster peditatus S. R. M. skargy, iż gdy dla zbrania  
wybraniów na wojnę przeciw Gustawowi w Pruszech do  
nowogotargu przybył, mieszanie i ludzie Mikoteja Ko-  
morowskiemu Starosie nowotarck. napadli go, niedali  
wybierać ludu.

1631 Bunt Goral i tatrzańskich. — Jeszcze roku  
 1630 większa część soltyśców i goral, czując się  
 pokrzywdzonymi od Nikołaja Komorowskiego  
 Starosty ~~opracowanego~~ nowotarskiego, z powodu,  
 iż zaprowadziłszy pomiar gruntów, wymagał od  
 nich większe czynsze daniny i robocizny, miano-  
 wicie zaś iż od Nowaków czyli nowoosiadłych  
 osadników na wygłokach mimo zapewnionej im  
 wolności żądał takich samych czynszów jakie siod-  
 łacy czyli dawniejsi osadnicy i kmiście płaćili  
 — toczyła z nim proces w królewskich sądach  
 radwornych. Gdy jednakże dekret nie po ich myśli  
 wypadł, podnieśli w październiku 1630 jawny  
 bunt i rękosz, którego dowódcami byli soltyści  
 Piotr Czerniński z Kłikoszowej, Klemens Mientus, <sup>z</sup>  
 z Czarnego Dunajca, Albert Ratutowski z Ratutowa, Tomasz Mientus soltyś  
 Joachim i Józef Odrowążcy z Odrowąża, Stanisław <sup>z</sup> <sup>zlichego</sup>  
 Hlochotowski z Chochotowa, tegoż syn soltyś Grunski,  
 Stanisław Marszałek, Grzegorz Dzieloski z synami  
 Janem i Krzysztofem, Melchior Mrotek, Urban Obrupta,  
 Stanisław Koisz z synem Janem, Grzegorz Szubski,  
 Walenty i Jędrzej Niedojadkowie, Krzysztof Gtodowski,  
 Mawryto, <sup>synawarykowie. czyli</sup> ~~Nikolaj~~ i Łukasz Szatanikowie, Paweł Zak,  
 Masny z Międzyrzyczeńskiego, Sebastian Łodwika, Woj-  
 ciech Starzwojt z maruszyny, Hudy, Sroka, Prokopczyk,  
 Jarzębczak, Łyton, Sroka, Bednarz, Gyl, Kwak, Gali-  
 czak, Maciata, Ligtek, Szpak, Btęka, Strachota, Łos,  
 Zajęc, Bachleta, Stopka, Rauszek, Gibarik, Sikon, Tatar i t.d.

Do nich przyłączyli się nawet niektórzy poddani zbrę-  
gli z starostwa czorsztynskiego (którego starostą był  
Jan Baranowski starosta czorsztynski, prawnym  
a podstarostim bracia Przedwojewski) z wsi Sromo-  
wice, Grywałdu, Szezonicy. Nawet mieszkanie z  
Krośienka z nimi trzymali: albowiem niechcieli już  
do Czorsztyna oddawać opsu owianego i podsta-  
roskiego który zjechał do Krośienka dla odprawienia  
z sądem wojtowskim dorocznego prawa rucowego,  
zeliżyli. - Li zbuntowani Górale nowotarscy uzbro-  
jeni obścierzy drogi, napadali jadących Kupców.  
Wsam Nowyrok 1631 zrobioszy sasadzka w Klich-  
szowej na gościńcu prowadzącym do Jordanowa  
pojмали Jana Iskryckiego woznego z Browego targu  
i Jana Wirańskiego szluga starościńskiego, szukając  
koto nich listów, i więzili takowych; we czwartek  
po Nowym roku 1631 pojмали na drodze Sebastiana  
Starzewskiego szluga starościńskiego jadącego Konno  
i ~~Pododarszy~~ go z sukien zbitego więzili. Potem  
podzieliwszy się na kupny w lasach Jordanowskich  
z chorągwiemi, hebnami w liczbie 200 konnych i  
300 pieszych zbrojni w rusznice czatowali na drodze  
koto Jordanowa na Jamego Komorowskiego sta-  
rosta, chcąc go zastrzelić. Poprzednio jeszce przed  
Bożym narodzeniem 1630 wpadli do wsi Białki; tam  
Joltyń o 4 Kołach i Kuznice żelazna, a gospodynią  
Jolwoarku tamże Annę Kostkową ~~zabili~~ zabili. (Protest.  
in cast. crac. ser. 23 post fest. S. Prichae 1631). We czwartek  
po Trzech Królach 1631 wieczorem ci zbuntowani górale  
(z których niektórzy dawniej zwojeństwem się trudnili)  
w liczbie 500 konno i pieszo, szturmowali do miasta Bro-

wego Targu, gdzie podczas niebytności starosty Komorowskiego, córka jego Zofia Komorowska w dworze bawiała. Znieszywanie nowotarscy zwołani dzwonem na gwałt, odparli zbrojnie napad. Z tamąd udali się powstancy do wsi Waxmund gdzie fortysa i całą wieś zrabowali.

— Król Zygmunt III mandatem swym z Sykocina d. 2 Stycznia 1631 przez Komornika swego urodz. Krzysztofa Krauszwoskiego przestany wzywiał wszystkich woytow, fortysow i poddanych z wsi i włości starostwa nowotarckiego, aby się z gromad i Kup rozjechali. <sup>powymagał i dobywali</sup> (że kęgać) Spokojnie exekucyi dekretoŵ przez Komisarzy umyśl: nie na to wyznaczonych. — W sobotę przed 2. dnia Grom: niczną Krauszwoski przybył do Czarnego Dunajca gdzie przez ~~radę~~ sędziego Szymona Pietrzykowica [pleba: (Petrius)] na czarnodunajckiego ow mandata zgromadzonemu ludowi przemycić kazat. Po przeczytania cała gromada w której ~~byli~~ dowodzili Stanisław Zbarszatek, Gregorz Dzieloski, Klemens Drientus, Wojciech Ratutowski, Paweł i Tomasz Drientusowie, Joachim Odrowski, Mikotaj Sirowaczuk czyli Szatanik — Krzykosta: „2. Starosta za pana „nieć niechcemy, i wolimy się wszyscy dać pozabijać „a jeżeli go za pana nieć, i do starostwa go niepuścimy, „bo już niewierzymy temu szalbierzowi, choćby potowi: „cz w ogniu zgorzał.” Później jednak obiecali się rozjechać pod warunkiem jeżeli starosta przed Dekretem Komisarzy żadnego z nich pozywać i karać ~~nie będzie~~, oraz iż urzędnikow swych po wsiach trzymać nie będzie z wyjątkiem żołwarkow danych Szafarskiego i Szeniauskiego, oraz iż czynszow przed Dekretem nie kaze wyciągać. (Relat. Sabb. post fest. J. Valentini 1631) — Król Zygmunt III powtornym mandatem swym z Warszawy d. 13 marca 1631 ~~go~~ wzywał Kupy, aby się rozjechały; ponieważ niechcieli stukać wystanego Krauszwoskiego i owym na samego starostę jadącego do Nowego Targu strzelali.

Dowody buntu  
goralskiego

przyczem król wyznaczył na Komisarza Jana Baranowskiego  
starostę cyorstyńskiego. ~~określił~~ Tymczasem zebrali się gorale  
w liczbie do 2000, do których się wiele swawolnych i zbrojnych =  
nych osób z pogranicznych wsi polskich i ruskiej ~~przebieg~~  
~~przebieg~~ zaciągnęło, i zbrojni w rusznice i tapaniki zafiedli po  
przylaskach, przysiężkach i lasach. - D. 9 maja 1631 zjechała  
się Komisja w dworzec nowotaraskim przy bytnosiu samego  
starosty; lecz gorale się nie stawili, owszem podzielili się  
się na 4 pułki (każdy po 2000 ludzi) i obrawszy sobie 4 wodzów  
czyli potkowników: Stanisława z Łaznego Dinnajczyka  
którego marzałkiem nazwali, Grzegorza Dziełskiego,  
Klimunta Mientusa i Brinkotaja Szatanika, w nocy  
z soboty na niedzielę i potem w niedzielę popołudniu  
szturmowali miasto Nowy Targ, chęcią kowry podpalić.  
Szturm ten odparta szlachta z mieszczanami i szlugami  
starosty i innymi, przyczem szlach. Stefan Szalowski, szlug  
od postępu, a do 8 szlug starosty postrzelono i do 10 komi-  
sarów zabito. Szturm ten trwał 7 godzin; przyczem w nocy  
gorale od miasta odstąpili. Następnie Komisarze wydali  
dekret przy bytnosiu podstarosty krakowskiego; po-  
czem starosta z Komisarzami do Krakowa odjechał. Jed-  
nak w drodze na górę Kłikofzowskiej, gdzie gorale  
szanice usypali i drogę zarębali, zacięli gorale z lasów  
z obu stron drogi oraz z dzwonnicy Kłikofzowskiej  
gdzie na gwałt dzwoniło, strzelac do karety ko-  
misarzów, przyczem szlug Horwata przestrzelono.  
(Protestatio ser. 2<sup>a</sup> post domin. Cantate 1631.)

1631 sabbato post domin. Invoavit - gen. Victorinus 2da =  
nowoski viceprocurator arciepis cop. z żoną swą ur. Anna  
Dziechtafską sferza w grodzie Krak. Brinkotaja Komorow-  
kiego starostę nowotaraskiego, iż niezważając na przywilej jaki  
ma od Króla, wygonił go z wiosek Lubow i zastrzebić w  
starostwie nowotaraskim, prowenta z tych wsi zabiera i pod-  
danych tychże wsi lubo jako nowoosiedli powinni być wolny,  
niezwyciężnymi daninami i robociznami uciesza, tak iż wiel-  
kich ~~określił~~ porzuca chaty.  
(lib. relat. casti. crac. anni 1631 Tom 55.)

1633 d. 9 maji Varsovia - Vladyslaus IV gen. Victorino  
Zdanowski vice procuratori arcis cracov. con =  
fest ad vitae tempus lateritium Suska dictum  
in villa Dembiki magnae procurat. cracov.

(przy Stanisławie  
Wiśniewskim wielko  
radcy

1633 d. 8 październ. w Premyslu. - Jan Mikolaj Dani:  
Towicz podskarbi kor. poleca urodzonemu Józefowi  
Rabstynskiemu ~~szlachcicu~~ pisarzowi skarbowemu  
azebly po śmierci nieb. Mikotaja Komorowskiego  
starosty nowotarpskiego odebrał tej starostwo  
od sukcesorów jego.

1634 Tomasz Zamojski podkanclerzy Koron. starosta  
nowotarpski.

1634 urodz. Wiktorzin Zdanowski dawniej podrzędny  
Krakowski a teraz podstarosta nowotarpski na zgodzenie <sup>\*)</sup> z Tomaszem Zamojs-  
kimi a teraz podstarosta nowotarpski na zgodzenie <sup>kego</sup>  
Jozefa Caygwarta kor. sejnase, iz przed dwoma laty  
Jan Prytel ludwisarz lejac dziala na potrzeby Kro:  
wofka przed Cerkazem pod zamkiem Krak. brat  
za wiele leutercyny.



1837

... ..  
... ..  
... ..

1838

... ..  
... ..  
... ..  
... ..

1839

... ..

1840

... ..

1841

... ..

1842

... ..

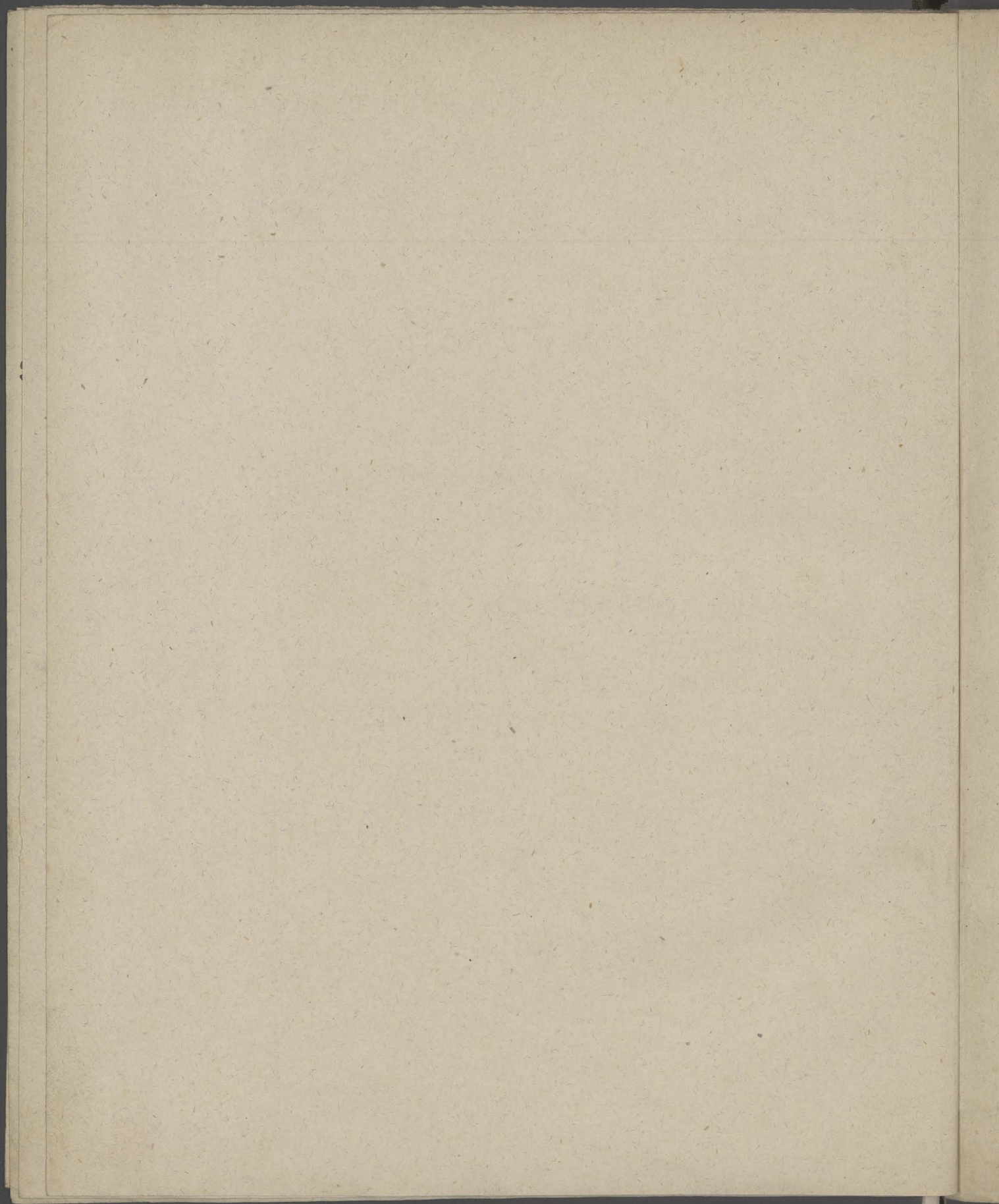
1843

... ..

1844

... ..





1650 fer. 29 post Domin. Rogationum. — Jan wojt, Wawrog-  
niec Komorek, Walenty Regiec, Gregorz Lulek w imieniu  
wszystkich poddanych starostwa czosztynińskiego skazę  
Stanisława Karckiego, Alexandra Mielecyka, Jana Komo-  
rowskiego, Adama Gorkiego, Alexandra Chrzęstowskiego,  
Stawieńskiego, Zawiszon Brau i innych <sup>towarzysty</sup>  
z podchorążwi mekofuryka Krzysztofa <sup>Salwina</sup> (Bjostynskiego  
starosty stobnickiego rotmistrza iż wybierali nieustannie  
exakcyjne od poddanych czosztynińskich i stały zimowe.

1651 Józef Włochowicz syn niewiernego Salamona Włochowi-  
cza żyda oświadcza, iż s.p. Adam Kazanowski marzatek  
nadworny Kor. potowś procentów z starostwa nowotęs-  
kiego pozwolił wybierać jego ojcu Salamonowi Włocho-  
wiczowi za stugi — lecz administrator tegoż starostwa  
p. Rogojski z szwagrem swym p. Łożyckim nie pozwa-  
lają mu wybierać

1651 na sejmiku w Proszowicach fer. 6a post fest. S. Thomae  
zgadła szlachta województwa Krak. ~~proszow.~~ i domagata  
się na sejmie Koron. przez posłów swych u Karania  
Pleitenberga za odbieżanie zamku Czorsztyna.  
(Libri laudorum palatinatus Cracov. T. I)

1850 Jan 20 - 1851 Jan 10  
Account of the ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...

1851 Jan 11 - 1852 Jan 10  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...

1852 Jan 11 - 1853 Jan 10  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...  
The ...

1650 fer. 3<sup>a</sup> post dominicam jubilate. - Chorągiew  
(Zachariasza Księcia Czetyvertynskiego starosty  
rakibonowskiego i podjędka tuckiego wprzod rotmistrza)  
Stefana Piaseczyńskiego rotmistrza ma staję  
nazwaną w Czarnym Dunajcu w starostwie no-  
wotarckim.

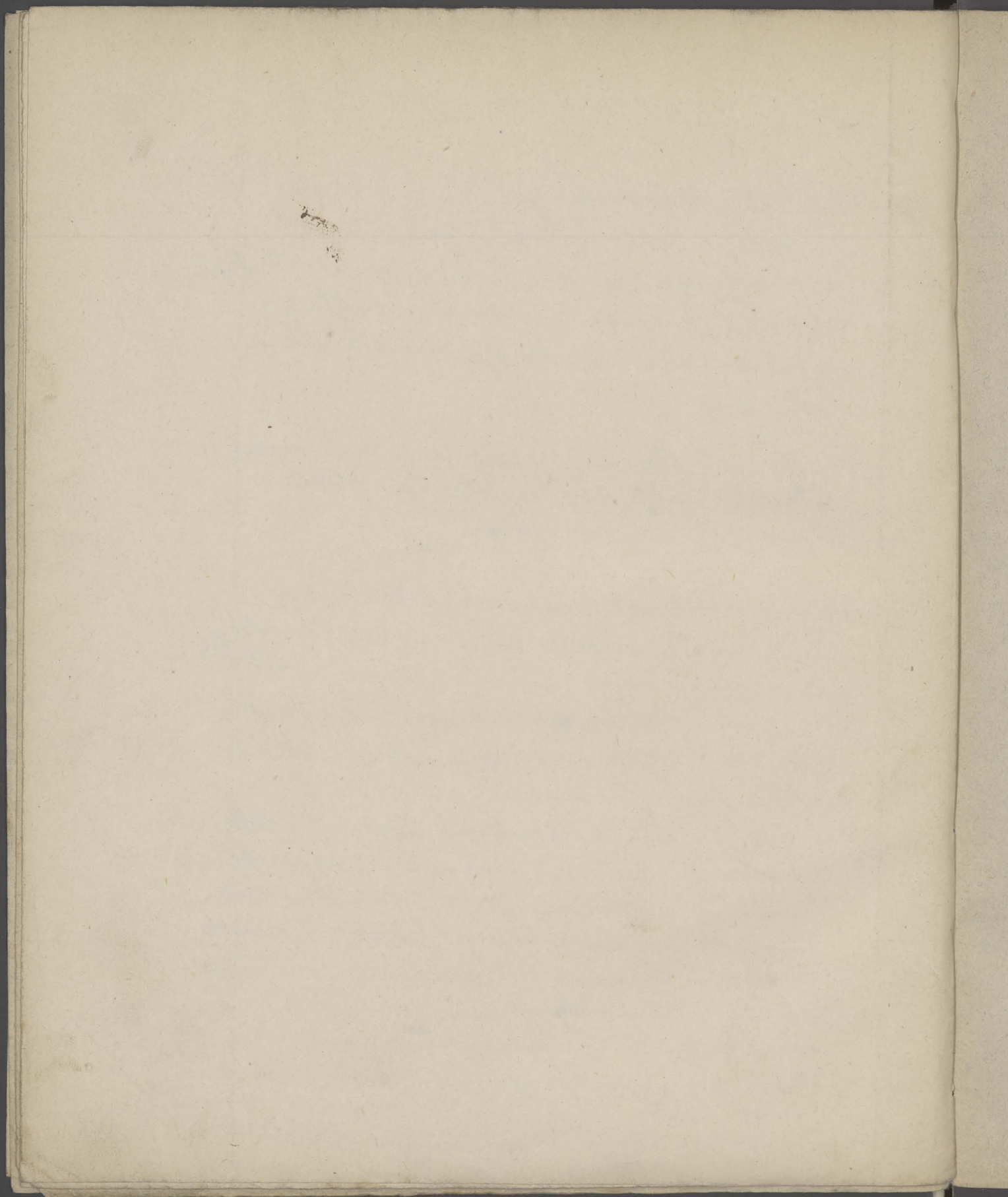
1651 Salamon Włochowicz Judaeus Cracoviensis bonorum  
capitaneatus czosztynensis arendator, haeres domus in  
vico judaico Casimirae ad Cracoviam

1659 (oblat. sabbato post Dominicam Cantate) - Rev.  
Premislaus Domiechowski abbas cum toto conventu  
Suryzyciensis nomine subditorum villarum conventus  
Janowice, Dobrogniew, Markuszowa, Lorkka, Ra-  
uborzany, Gruszowa, Gora S. Jana, Dobrzecin, Abraha-  
mowice, Pogorzany, Smukawy, Wilkowsko wielkie  
i male, Ludzimierz, Krauszow, Rogoznik protesta-  
tus contra gen. Basilium Kozuchowski vice rotmagistrum,  
Basilium Dytkowski, Faszejewski, Joannem Zbrozek,  
Kleczkowski, Joannem Kulikowski, Joannem KluKowski,  
Wieszczycki, Hieronymum Dętkowski, Przejicki, Butryn  
..... Napierowski et alterum Nicolaum Napierowski .....  
commilitones vexilli gen. <sup>Stefani</sup> Liniewski <sup>por</sup> rotmagistri S. Reg. Vexilliferi par-  
nawienf.  
maj: i: mając przy hetmana w. kor. asygnowane stativa  
w dobrach klasztoru Suryzycyńskiego w mieście marcu ~~roku~~  
przeżytkowali ludzioro rasiewać i ucigzliwe wybierali kon-  
trybucye (lib. Relat. anni 1659 Tom 86)

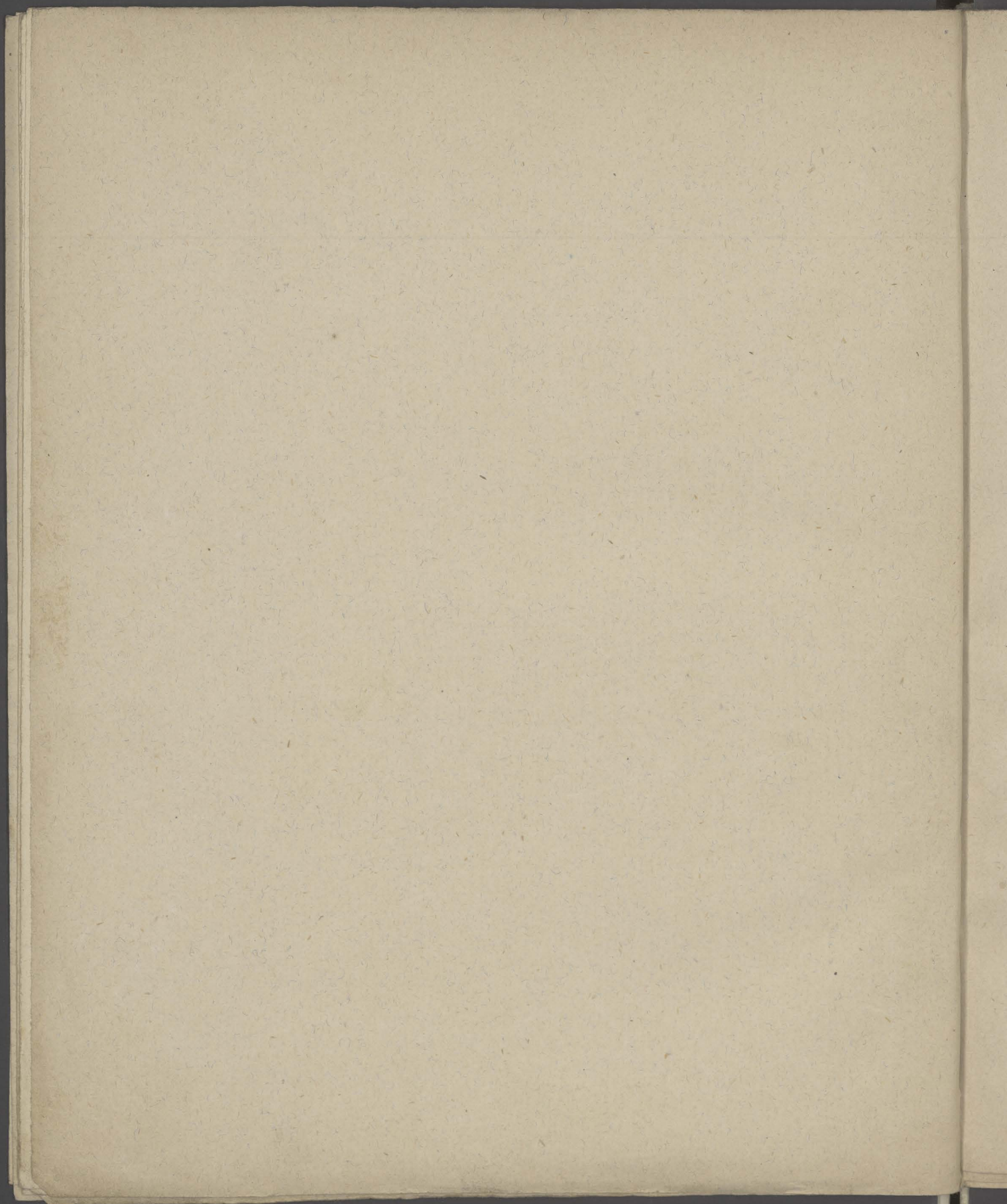




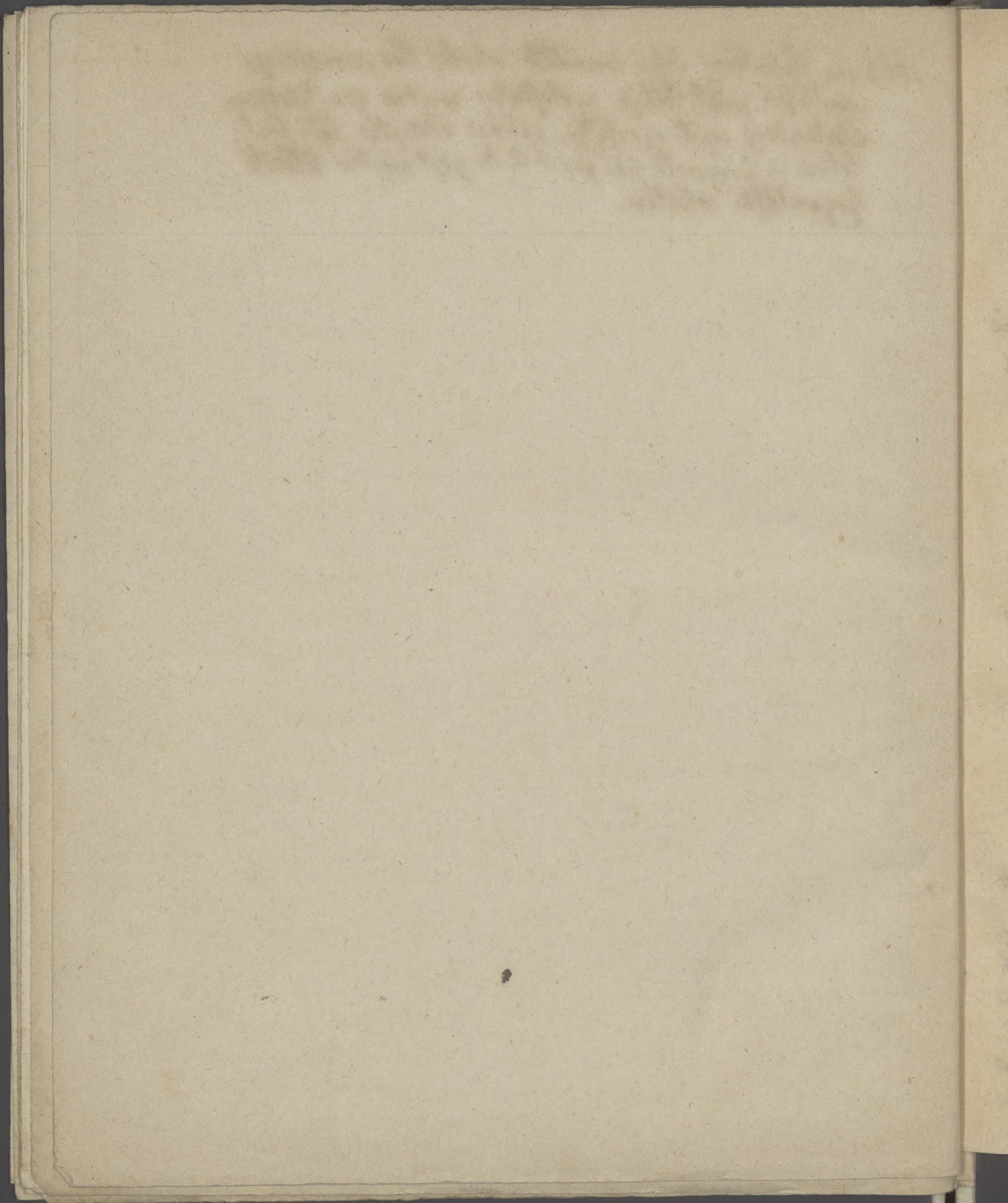








1663 gen. Valentinus Sasin commilito cohortis Przemouaskiego  
rescilliferi palat. Volhyn. protestatur contra gen. Giesgum  
Platenberg capit. choruzyn. ratione ademptae sibi feal-  
tetiae in Grywad sibi per S. R. M. post mortem Alberti  
Grywadzki collatam.



1670 Wzrósł się bunt chłopów w starostwie nowotar-  
skim za starostwa Jana Wielopolskiego stolnika Koron. <sup>Krakow. i bochen</sup> starosty Krakow  
starosty nowotaraskiego. Albowiem gdy chorągiew tegoż  
Wielopolskiego stolnika Kor. przeznaczona przez Het-  
mana W. Kor. (Jana Sobieskiego) do wybierania hyber-  
<sup>przed 1670</sup>ny przybyła na stacyę zimową do miasta nowego  
targu i wsi oklicznych: wystano kilku towarzy-  
szyszeladzą do Wsi Czarny ~~Dęba~~ Dunajec dla  
sięgnięcia tychże hibern. Gwałtem zmociwszy się,  
wśród nocy wśród nocy napadli na gospody tychże  
towarzysz, gwałtem im pobrali, suknie, rzeczy,  
broń i konce im zagrabili, samych pobili i poranili  
skazpowawszy im rce w tył i nogi. Podobnie posta-  
pili sobie z towarzyszami rozlokowanymi w wsi  
Dzianisz. Potem ci gwałtem zmociwszy się <sup>z miastem</sup> z miastem <sup>z miastem</sup> z miastem <sup>z miastem</sup> z miastem  
Kupami z starostwa Lanckorońskiego (które <sup>macama</sup> wdowa z <sup>z miastem</sup> z miastem z miastem z miastem  
po Zembrzdowskim <sup>więzi</sup> trzymała, porobiwszy sobie cho-  
ragwie i obracwszy sobie Stanisława Buchań-  
skiego za przywódcę wyruszyli pod miasto Nowy-  
targ i takowe oblegli, groząc spaleniem miasta  
jeżeliby mieszczanie będących tamże na leżach depu-  
tatów i towarzyszy wojskowych nie wydalili; którzy  
to towarzysze ledwie układkiem wzięli z miasta.  
(By było podobno w zimie 1669). Rozszukane chłopstwo  
w całym starostwie zbrawszy się w kupy kilkutysięcz-  
ne uzbrojone rusznicami, kosami, siekierami i kijami  
wypowiedziato posłuszeństwo podstarościemu no-  
wotaraskiemu i tudając się po wsiach, górach i lasach

niechcieli roboty, czynszów, danin oddawać, nie:  
mając na to żadnego prawa sami piwa i gorzałki palili  
i w browarach dworskich starościńskich takowego  
robić i palić zabraniali; nareszcie wpadłszy do wsi  
Czarny Dunajec, dwór zrujnowali, okna potłukli,  
ploty rozrywali, piasek porozrywali; z otowiu kule lali.  
- Dla pokrócenia tego buntu wysłał Jan Sobieński  
hetman w. kor. 7 chorągwi cudzoziemskich, które w  
dniu 5. Wojciecha 1670 przybyły do Nowego targu gdzie  
przez tydzień stały z wielką szkodą mieszkańcom.  
Główna siedziba buntuchtopskiego była w Czarnym  
dunajcu i Szafłarach. Górale porzynoszy sobie ar-  
matki z drzew bukowych drewniane obręczyemi  
żelaznymi zbite wyruszyli na przeciw owym cho-  
ragwiom; lecz porażeni zostali przez chorągwie  
krolewskie zostawiając na placu kilka zabitych  
niekiedy w lasy. - Seria 2<sup>a</sup> post dom. Cantale 1670  
Mikotaj Dzadkowskiego pachotek urodz. Franciszka  
Koziarowskiego towanysza chorągwi panewnej  
stolnika koron. Urzędowi grodzkiemu starościń-  
skiemu oddał do ukarania pojmanych 6 górali  
(Wojciecha Gadomskiego, Jakuba Morowczyńskiego,  
Józefa Jaworskiego, Krzysztofa Suda, Jęza  
Galasa i Urbana Dziaka) wraz z 2 zdobytymi ar-  
matkami drewnianymi. (Lib. Relat. Tom 97. p. 1088-1094  
nr 392) - a w poniedziałek przed św. Wojciechem 1670  
szlach. Krzysztof Guba pisał prowentury starosty Nowotars-  
kiego do sądów referendarskich król. o ten bunt następujących  
wybranców: Wojciecha Wybranca Bielskiego, Jęza Szafłars-  
kiego, Jerzego Tokanzyka z Bystrzego, Jęza Gubale  
Opzędka z Biatki, Jęza Furconia z Lesznic, Sebastiana  
Maka, Jęza Pordza z Gronia, Macieja Dzadkowskiego z Głej-  
carowa, Mikotaja i Łukasza Laszuryków z Biatego

Dinajca, Matyjasz Gadka, Krzysztof Dziedzica z Ban-  
skiej, Łukasz Mała, Franciszka Oksego z Ratu-  
towa, Grzegorz Knapczyk, Stanisław Zezlenia  
Wojciecha Kowalczyka z Lichego, Stanisław Łufczyka,  
Stanisław Bruchanickiego z Czarnego Dinajca, Szy-  
mona Maynego, Jana z Szutka z Chochołowa,  
Tomasz Michalski, Symon Kordaczka, Jan, Wojciecha,  
Macieja i Klimunta Obrochtom i Andrzeja Gadojs-  
kiego z Bystrzego, Piotra Szopkę z Bratuszyny, Osta-  
zieja Maraburde z Witowa, Staszela z Tubi jako  
tych buntów i tumultów sprawców pozyska (ibid.  
p. 1066-1072 nr 383). Również w Karzylu 28 o przykro-  
dziejstwo nowotarscy, iż owi poddani Kmiecia  
z Kluzyń Czarnodunajckiego i Szaflarskiego,  
pryszędziły do Nowogotaru dla publikowania  
glejtu królewskiego im danego, ~~na~~ i bro-  
nią na miasto naszli i w ryzku tumult weszeli;  
potem chorągiew pancerną p. starosty wa Kor. która  
pryszła na stanowisko wygnali, aż chorągwi  
uczczymskich w dzień S. Wojciecha przeto i bunt  
poskromiło. (ibid. p. 1400-1401 nr 84)

1670 d. 25 maja, w Warszawie - Michał Króma uspokoi-  
jenie buntów i zabezpieczenie krzywdom poddanych  
w starostwie Lan Koronowskim (walm. Żebrzydowskiej  
województwu Krak.) i nowotarskim (Jana Wielo-  
polskiego stolnika Kor. Dzierżawców) posła komi-  
sarzy z Senatu Pawła Stokowskiego kasyt. ławicim. Piotra  
Pordeckiego podszoka zator. i Jacka Przebyskiego.  
(ibid. pag. 1346 nr 464)



Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines across the page.

Alexander Leo z Sztemberku Koftka zmógłszy sobie uniwersalną Kró-  
 lewską wkurynat między chłopami podgórkami buntę opanował brosztyń  
 zamek leżący na skale z jednej strony dostępną, tam oszukiwał ludzi widzą-  
 ziofskich na szląsku zaintrygowanych przez pewne posty. Król był w tedy w  
 obozie pod Beresteczkiem d. 23 Czerwca 1657 otrzymał listy o tem donoszące  
 od Piotra Gembickiego biskupa Krakowskiego, bronił klasztorów od najazdu i  
 klasztorowi Synieckiemu dał skrypt po niemiecku następujący: Tomaszowi  
 „Ja niezaj podpisany zbecam i mocno przykazuję aby ten konwent syniecki  
 „ze wszystkimi wsiemi wcale i nie naruszenie zostawał od przechodzących rot  
 „niezaw pod Regimentem naszym będących pod utraceniem gardła ktoby  
 „się inaczej smiał powazyć i przyczynem być znowu woszkowemu  
 „sobie na obrot postawionemu; listowi ręką pierwszą wstąpię na zagonbom.  
 „Dan w Syniecu dnia 8 maja roku 1657. Alexander Leo z Sztemberku.” a  
 po niemiecku „Jes infrascriptus Obruspan zu Stoff unnt fud Comando unnt  
 „befohlt bey dem Closter Syniec mit sein niimig Güttern zynuz foni  
 „huf dem; aliter ~~et~~ non faciēdo sub poena colli.”  
 Dobywał Koftka w brosztyńce ex consilio biskupa Krakowskiego Michała  
 Jordan w kilkadziesiąt ludzi, nie nie zprawiofszy propter defectum rzeszy  
 do obdzienia należących odstąpić musiał.  
 D. 24 Czerwca znowu przysły posty z prośbą biskupa Krakowskiego o pomoi  
 przeciw Koftce. D. 25 przegnał Król do tej wyprawy Michała Zbryzdowskiego  
 mieznika Koronnego z dwoma ludzmi kilkadziesiąt których było proz

tego dano mu z poniższych ludzi 4 chorągwie Kozackie i Draganow  
L. maciana Braniczkiego sztery Kornety oraz Komisarza Koronnego  
Lubomirskiego z swymi ludzmi. dawszy im uniwersalę i  
atlestanty. D. 26 wyszli z obozu wyznaczonyj piotk rozpolitego ruszenia  
na Podgórze z Napierzkim miał listowanie Zygmunt Rakocy rownie  
i z Chmielnickim. decz zapozno przybyli Albowiem biskup Krakowski  
za pomoca piechoty in profidio zamku Krakowskiego bodecej i ludzi bisk.  
i prochow gorale drudzy ktorzyh tam z niem ze 40 bylo za assekuracyja  
wolnego ich ruszenia wydali Napierzkiego d. 24 Junii i z onemi  
przynajmniej ktorzyh 18 Julii karano Kostka przymuszona który na  
Instrumach zaprowadzily si tytu Kostki (ktory z tad pretendowal ze si w  
domu P. Kostkow wychowal) powiadat si byc: biskatem króla Mebohrucka  
i Napierzkim i przy śmierci nastatek Szymonem Odzowickim na pal  
wbito. Słowickiego narzeka cwiertowano a Dektora Laimskiego juz to  
i ciato jego za goracem uproszeniem syna jego który na ten czas biskup  
powi za organista stajyt w swiętej Katedry pochowac pozwolono  
glowę jednak przy drugich herstach na srućnię przybito.  
Kostka nie byt starostą bo tylko dostawczy zamku Crowskiego nazwał  
si starostą.

Na tenraz w Wielkiej polsce pod dowodztwem Liotra Grybowickiego  
do 2000 podobnego hultajstwa si zebrato w tedy  
a na Litwie jezeli Foxa niejaki od Chmielnickiego zostal wystany.

Actum in Castris Cracoviensi feria 6<sup>a</sup> post festum  
Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum proxima 1651.

Uzciwiy Grzegorz Tokarski hajduk zamkowy jako insty-  
gator z urzadu grodzkiego wyznaczony, Skarzy Alexan-  
dra Leona Drapierskiego, iz zamek pograniczny krolestwa  
polskiego Czorsztyn zwany z swemi towarzyszami zbojca-  
mi, ktorzyznie ktorzy dla rozbojow na smierc juz Skarani  
byli, zajal i w takowym ufortyfikowawszy sie, zaledwie  
przez wojsko stozone z szlachty zdobyty zostal. Przybral  
on sobie imie (cognomen) Stawnej w Koronie familii  
Kostkow z Sztemberka, i przywisko (agnomen) Drapierski;  
podrobil i zmyslit listy Krolewskie polecajace mu nie-  
ktore sprawy, potem bawil kilka tygodni w Starostwie i  
w mieście Browym targu, gdzie zawnem obietnicami pod-  
danych Starostwa nowotarckiego i Czorsztynskiego ~~do~~  
i innych miejsc podgorskich do buntu podlegat. Zebrawszy  
wiece kupc wspolnikow, pod pozorem polowania wydalit  
sie w poniedzialek Oktawy Bozego Ciata (fer. 2<sup>a</sup> infra Octa-  
vas Corporis Christi 1651) z miasta Browego targu i wtozrac  
sie przez 2 dni po woiach roznych nazbieral ~~rotę~~ rotę  
chtopow z ktora we Srodę (feria 4<sup>a</sup>) zaraz wczes rano  
przybyl do zamku Czorsztynskiego, podstępnie do takowego  
wpuszczony, zaraz go opanowal gloszac iz mu z Krol. Mc

nadał starostwo czersztynskie i obronę zamku jego pieczę  
powierzył. Zwolawszy poddanych starostwa czersztynskiego  
obiet im nadać wszelkie wolności; sam zamek uforty-  
fikowawszy w nim się bronić postanowił i listy z zam-  
ku do różnych ~~swych~~ wspólników porozysłał w  
których donosi, iż jest w porozumieniu z najwiskozemi  
nieprzyjaciółmi kraju, wzywając do podniesienia powo-  
stania ludności wiejskiej: przez co popadł w zbrodnię zdra-  
dy kraju (crimen imposturae, prodicionis et perditionis)  
i dał powód do różnych szkód i zniszczenia zamku  
czersztynskiego w czasie zdobycia. Również przedsta-  
wił Infigator nieznanego Stanisława Łętowskiego sędziego  
ze wsi Czarnego Dunajca starostwa ~~czersztynskiego~~ nowo-  
tarskiego jako wspólnika tegoż zdrajcę w zamku  
czersztynskim pojmanego. - Urząd ~~skarbowy~~ grodzki Kra-  
kowskiego polecił uwięzić w więzieniu zamku Krakows-  
kiego i rozporządził przeciw oskarżonym sprawę  
sądową, dodał im za patronów szlach. Klemensa Luc-  
kowskiego, Zygmunta Lucyckiego i Stefana Ulejskie-  
go podorać inkwizycyji które się narazutrz odbyć miały.

## II

Actum in Castro Cracov. Sabbato in Vigilia Festi Viri-  
tationis Beat. V. Mariae 1651.

Uzciwiy <sup>Gregor</sup> Tokarski hajduk grodu Krakowskiego jako  
wyznaczony instygator rozpozat sprawę przeciwko Sylachet-  
nemu jak się sam nazywał Alexandrowi Leonowi Napiers-  
kiemu i przeciw uzciwemu Stanisławowi Łętowskiemu Jolly-  
rowi współnikowi zdrady Kraju, powtorzywszy skargę.  
Urząd grodzki w którym Theonim Smietanka podstaroski  
i szozia grodzki Krak. przesydował przestuchawszy obwi-  
nionych wznat sprawę za wstapię. jednak obwinieni zato-  
żyli apellacyją do Sądów radwornych Krolewskich: na co urząd  
grodzki niepozwolit wstapięza iż drapierski okazane mu  
pismo uznat za wstafne: i ponieważ reznamia drapierskiego  
i Łętowskiego <sup>za niegodne</sup> nakazat wziąć ich <sup>obu</sup> na tortury (ad quaestio-  
nes tormentarias)

## III

Actum in Castro Cracov. fer. 5<sup>a</sup> post fest. Visitationis B. Ma-  
riae V. 1651.

Gregorz Tokarski hajduk grodu Krak. jako instygator skargy  
przed urzędem grodzkim Krak. uzciwego Marcina Radockiego  
magistra czyli rektora szkoły piimskiej pojmanego we wsi  
Leimiu, iż jako współnik Alexandra Leona drapierskiego pod-  
żegat poddanych Kasytelanii Krakowskiej do buntu; i na dowód  
okazat list tegoż rektora z Dnia 20 Junii pisany. - Urząd  
grodzki polecił wuzzić obwinionego kłoremu za patronów  
dodał Klementa Luczkowskiego, Andrzeja Uletowskiego i  
Stefana Ulejskiego.

## IV

Actum ~~in~~ in castro cracov. Sabbato post festum Vi:  
sitationis B. Mariae V. 1657.

Uzciwny Grzegorz Pokarski hajduk grodzki jako insty:  
gator rozpoznał sprawę <sup>prociwko</sup> ~~prociwko~~ wizyjonemu Starceinowi  
Radockiemu rektorowi szkoły w Laimiu, o wspólnictwo  
buntu z Alexandrem Leonem Szapierkim, i okazał list  
jego. Urząd grodzki w którym zasiadał Hieronim Smietanka  
podstarości i sędzia grodu Krak. uznał sprawę za wstafną:  
obwiniony jednak zatorzył apelacyją do Sądów generalnych  
Trybunatu Koronnego w Lublinie, a potem do Forum  
Sądu Duchownego twierdząc iż miał przenosze swięcenia Ka:  
naryskie (primos ordines clericales). Jednakże urząd oddalił  
tę apelacyją, ponieważ obwiniony niechodził w ubiorze du:  
chowym i ponieważ od 40 lat miał żonę z którą spłodził  
nawet dzieci. Obwiniony apelował więc do Sądów generalnych  
Trybunatu Koronnego w Lublinie. Urząd oddalił i tę apellacyją  
list uznał obwiniony za wstafny, a Urząd polecił wziąć go na  
tortury dla zbadania lepszego.

## IV

~~Actum~~ Actum in castro cracov. feria 3a ante fest. S. Marga:  
rethae V. 1657.

Urząd grodzki z powodu iż obwiniony Radocki przyznął się  
głownie do tego że Alexander Leo ze Sztemberku który się  
najprzód zastrzywie Kostka, potem Szapierkim a w końcu  
Albertem Stanisławem Brzowskiem wydał uniwersał do  
chłopów podlegających do buntu, i kazał tegoż Radockiego  
na seście i na wystawienie głowy jego na palu.

## VI

Actum in castro cracov. fer. 3<sup>a</sup> ante fest. S. Mariae Magdal.  
1651.

Urząd grodzki Alexandra Leona de Sztemberg, który się  
najprzód wyznał być fałszywie Kofka, potem Napierockim  
a w końcu Albertem Stanisławem Pszowskiem za zbrodnię  
buntu (perduellionis) skazuje na obcięcie na pal przez kata  
(pello per carnificem intrudendum et necandum esse) — Sta-  
niśława zaś Łętowskiego jako współnika na cięcie  
przez kata (in partes per carnificem secandum esse.)

## VII

(Sub eodem actu)

Testament Stanisława Łętowskiego w tej samej chwili spisany  
i do akt grodzkich podany:

"In nomine Domini Amen. Anno 1651 d. 14 Julii. Ja Sta-  
niśław Marzatek alias Łętowski widząc się być z dopusz-  
czenia P. Boga wszechmogącego bliższym śmierci niżli ży-  
wota takie rozporządzenie czynię." Mając 2 synów niedorósł:  
Tych Szersonego i Jana, oraz 2 córki: jedną Katarzynę za Mar-  
cinem Chizmarńskim w Łzarnym Dunajcu, a drugą Annę dziew-  
ką, zapisuje im rolę w Łzarnym Dunajcu. Miał drugą żonę  
Dorotę Gorzetę Stopurzynę z ubogimi sierotami z którą we-  
wsi Dorosdy Łęcowienne mieżykat przez 6 lat. Zbożem 100 korcy,  
Krow 3, jątowie 2 mają się podzielić. — Łtuka roli zastawiona  
w 20 złotych u Matiasza Mrowcy na Wroblowie niechaj się wy-  
kupi. — Długi które mam u ludzi: u Walentego Bielanskiego  
roltyja na Bielance 20 zł. od szatafu nazwanego Szatafka;  
u Jerzeja Jarzabka na Bancki 3 1/2 zł.; u brata Świątkowca  
na Zaturzym 20 gr; u Oziminy na Skrzywnym 10 zł. — Długi które



winiem: z Czarno-Dunajskiej roli 8 1/2 zł. - matzjone mojej  
aby dano potowu zasiewku. - Guris która ze mnie zdarto w  
drodze aby zapłacił, Jędrzej Jarzabek, Krzysztof Dziedzic  
" alias Krupa i Jochim Krupa bo mnie oni w tę drogę wypra-  
" wili i wszynkiego mnie z tego nabawili, a teraz mnie w  
" mojem niebezpieczeństwie i przypadku nie ratują bo bym ja  
" tam był nie jechał i myśli nie miał, gdyby mnie oni byli  
" niewyprowadzili z temi dekretami do tego Koftki; bom  
" ja z nim nie miał nijakiej znajomości i dla was nie-  
" bawni Jędrzei gartem swoim pierzstają. "... Poruczam  
działkom moim aby się upominaty od stryjecznych bratów  
napolskich i borywien które mi brat powinien dać z czaftki  
mojej. W Łętowiu upominajcie się p. Sobiałowowi Miłnikowi  
z ożyszczony wtafniej mojej 30 zł. - Dalem jimp Juremnu  
do przeczytania list albo prawo na polane nazwaną zako-  
pane która miał odemnie kupić; list ten ma oddać moim  
działkom. A drugie prawa są wyiste zaraz na Łęczyźnie  
odemnie przez oseladz x. biskupa krakowskiego; tych  
się upominajcie. " A proszę was działki moje, abyście mieli  
" na dusze moje bezsenie, dobrze za nie czynity, mpsie swie-  
" te najmowaty i ubogich jałmużną opatrowali według  
" możności swojej i p. Boga za mnie prosili: a ja też tam  
" ~~za~~ za was będę p. ~~Bogu~~ Panu Bogu was oddawam; niechaj  
" was p. Bóg przegri i błogostawi poki wola jego święta będzie.  
" Amen." Opiekunów naznaczam Marína Chizmańskiego  
zisia swego z Czarnego Donajia i Józefa ~~Stopkę~~ z Wroblow-  
ki. - Stanisław Łętowski.

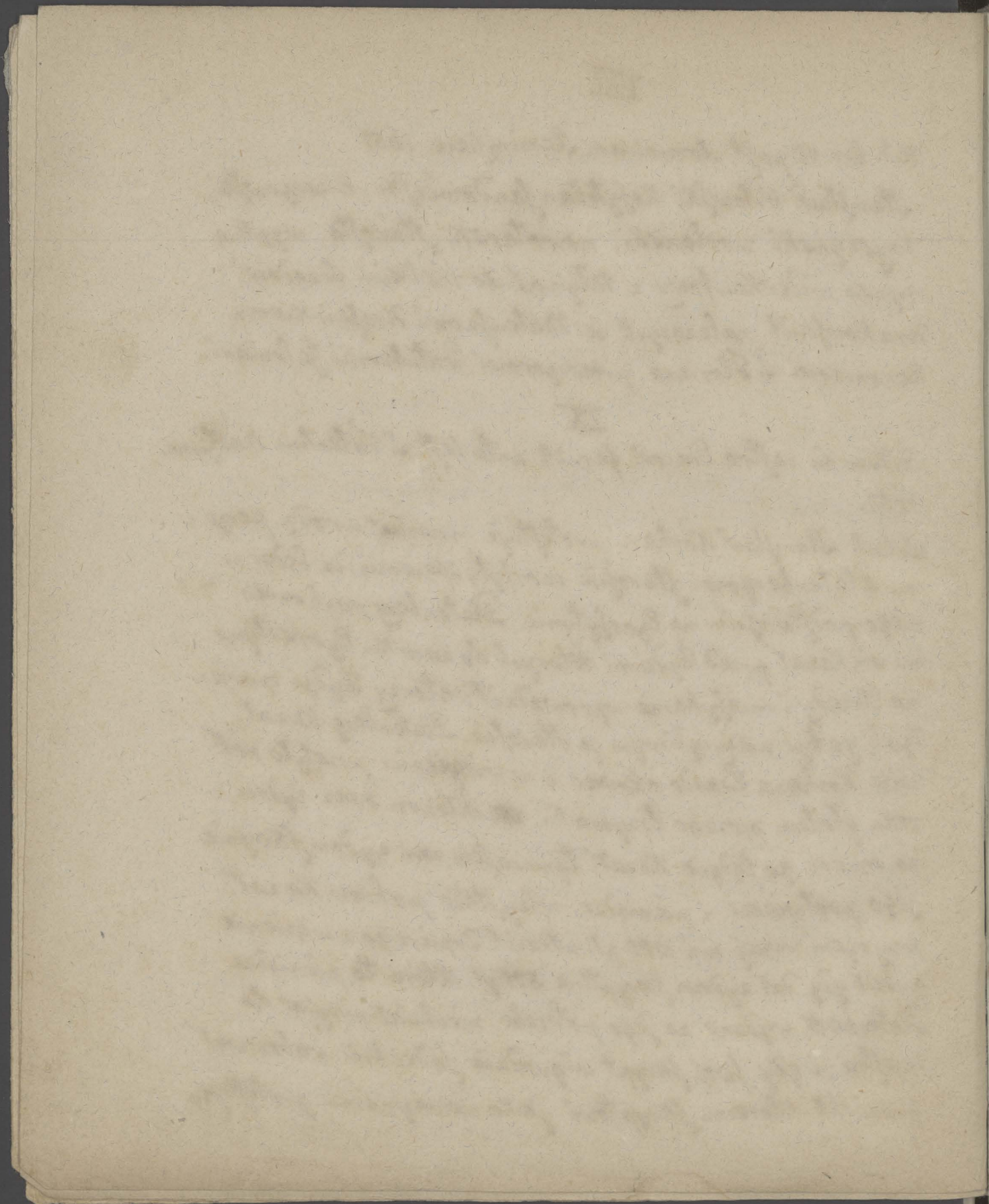
## VIII

Act. fer. 4<sup>a</sup> post dominicam Reminiscere 1651 8 marca  
 Stanisław Witowski kasztelan sandomirski, krzeszowski,  
 kmyrzyński, zwoleniński, nowotarski starosta wyptaca  
 czynsz widerkainfowy z Młynów do Wielkich Rządów  
 Krakowskich należących o. Mateuszowi Krasnickiemu  
 kanonikowi S. Floriana, prowizorowi Contubernii Geloniani.

## IX

Actum in castro Cracov. fer. 2<sup>a</sup> ante fest. S. Valentini mart. p. m.  
 1651. 22 marca

Salah. Stanisław Kochan protestuje przeciw wrodz. jerge:  
 mu Platenbergowi starosie czorsztyńskiemu iż będąc u  
 niego podstarosim na Czorsztynie, Platenberg rachować  
 mu się karał przed Żydami których do zamku Czorsztyna  
 na Urzędy i mieszkanie wprowadził; którzy Żydzi opowie-  
 dzieli go być niezręczliwym p. starosie. Platenberg karał  
 wisć Kochana twarzą okowac i w więzieniu przeżył pół  
 roku głodem morząc trzymać i ~~ca~~ chłopom oraz żydom  
 na śmierć go sądzić karał: tymczasem zaś żydom skrynie  
 jego potwiercać i pieniądze wszystkie pobrać karał,  
 przy czem więcej niż 1000 zł. utracił. Dopiero go z więzienia  
 puscił gdy dał żydowi skrypt na 500 zł. które to pieniądze  
 Platenberg wydane na jego potrzeby niechciał przyjąć do  
 rejestru; i gdy swój skrypt w grodzie sądeckim robotował  
 przeciwko któremu skryptowi jako nieważnemu protestuje.



Jan Kazimierz z Bożej łaski Król Polski,  
Wielkie Księstwo Litewskie, Ruskie, Pruskie,  
Mazowieckie, Smoleńskie, Inflantki, Smoleńskie,  
Czerniechowskie i Szwedzkie, Gotski, Wandal-  
dalski dziedziczny Król.

Wzajem w obec i każdemu z osobna komu to wiedzieć  
należy, a mianowicie dygnitarzom, urzędnikom, Sta-  
rostom, podstarostom, urzędom grodzkim i miejskim  
i wszelkiej inszej kondycyey i powołania Państwo na-  
szych obywatelom uprzejmie i wiernie nam miłym  
Łaskę naszą Królewską!

Uprzejmie i wiernie nam mili! Doniesiono to do  
wiadomości naszej, jakoby pewny pułk cudzoziem-  
skiego ludu ku granicom Koronnym ciągnąc miał i przez  
Państwa nasze przejść i przeciwko Rzeczypospolitej  
z nieprzyjacielem naszym stążyć się chciał. Za czem  
podając to wreszcie do wiadomości Uprzejmości i Wier-  
ności waszych, pilnie żądamy Uprzejmości i Wierności  
waszych, abyście takowym ludziom przechodu brońili  
i onych, gdziekolwiek się pokazą, jako też i innych

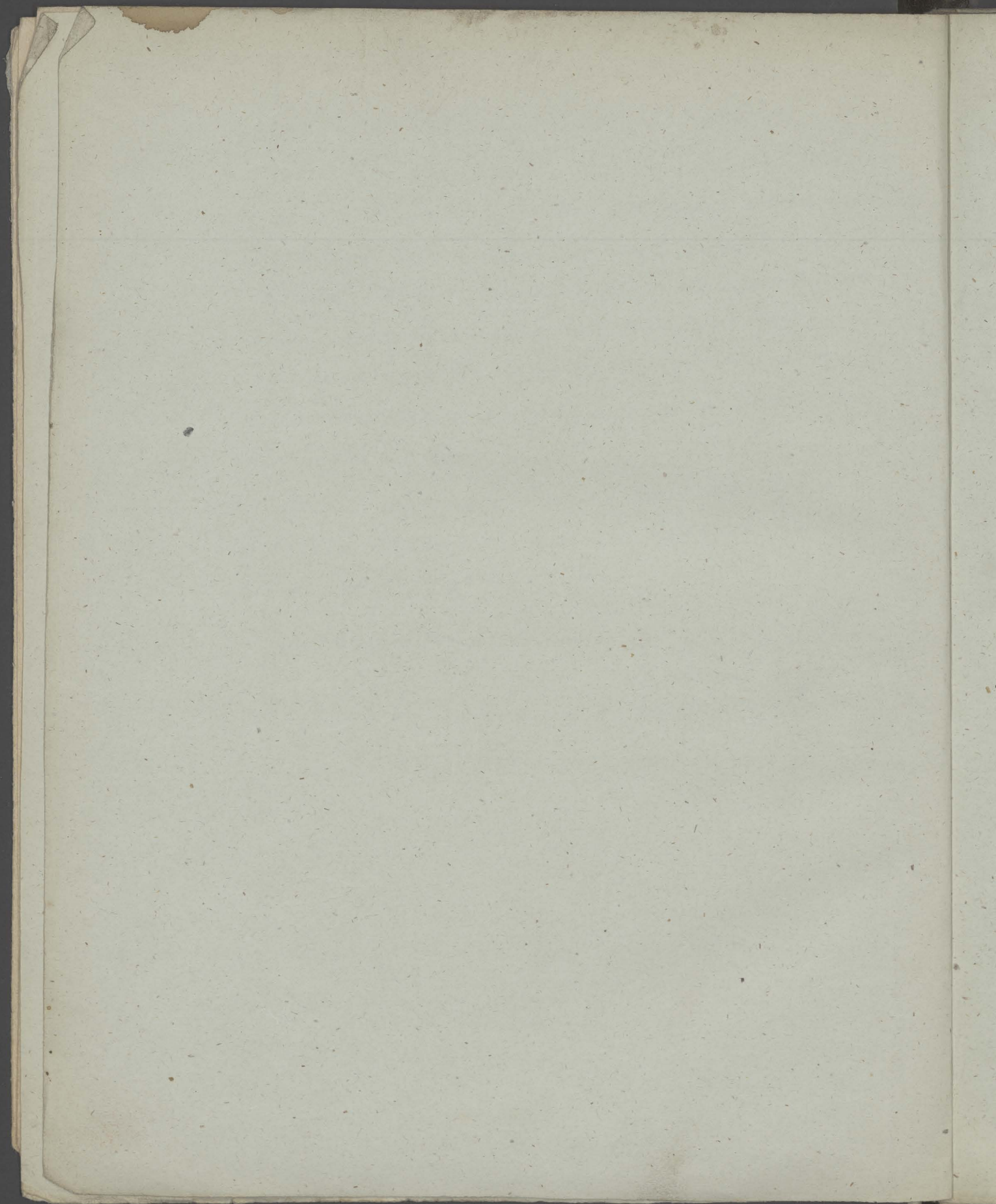
Którzyby się bez przyspiewanych listów kupili,  
spólną siłą i potęgą, porozumiewasz się w tej  
mierze z Wielmożnym Marszałkiem wielkim i  
Urodzonym Dzierżnikiem Koronnym, znośli i temu  
zabiegali, żeby się nieprzyjacielowi do sposabiania  
onemu nowych ratunków wszelakie odunaty oka-  
zye. Ło uczynią Uprzejmości i Wierności wasze  
z powinnej ku spólnej Ojczyźnie miłości i oraz  
dla Łaski naszej.

Dan w Warszawie dnia 17 miesiąca Stycznia  
R. L. 1651, Lanowania Królestw naszych Polskiego  
29<sup>o</sup> a Szwedzkiego 39<sup>o</sup> roku.

Jan Kazimierz Król.

Albertus Kadzidowski  
Secretarius Sacrae  
Regiae Majestatis.





Jan Kazimierz z Bożej łaski Król Polski, Wielkie Księstwo Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Smoleńskie, Inflanckie, Smoleńskie, Czernihowskie i Szwedzki, Gotski, Wandalowski dziedziczny Król.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu to wie i dzieć należy, a mianowicie Dygnitarzom, Urzędnikom, Starostom, Podstarostom, Urzędom grodzkim i miejskim i wszelkiej inzej kondycyey i powołania Panstw naszych obywatelom uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszą królewską!

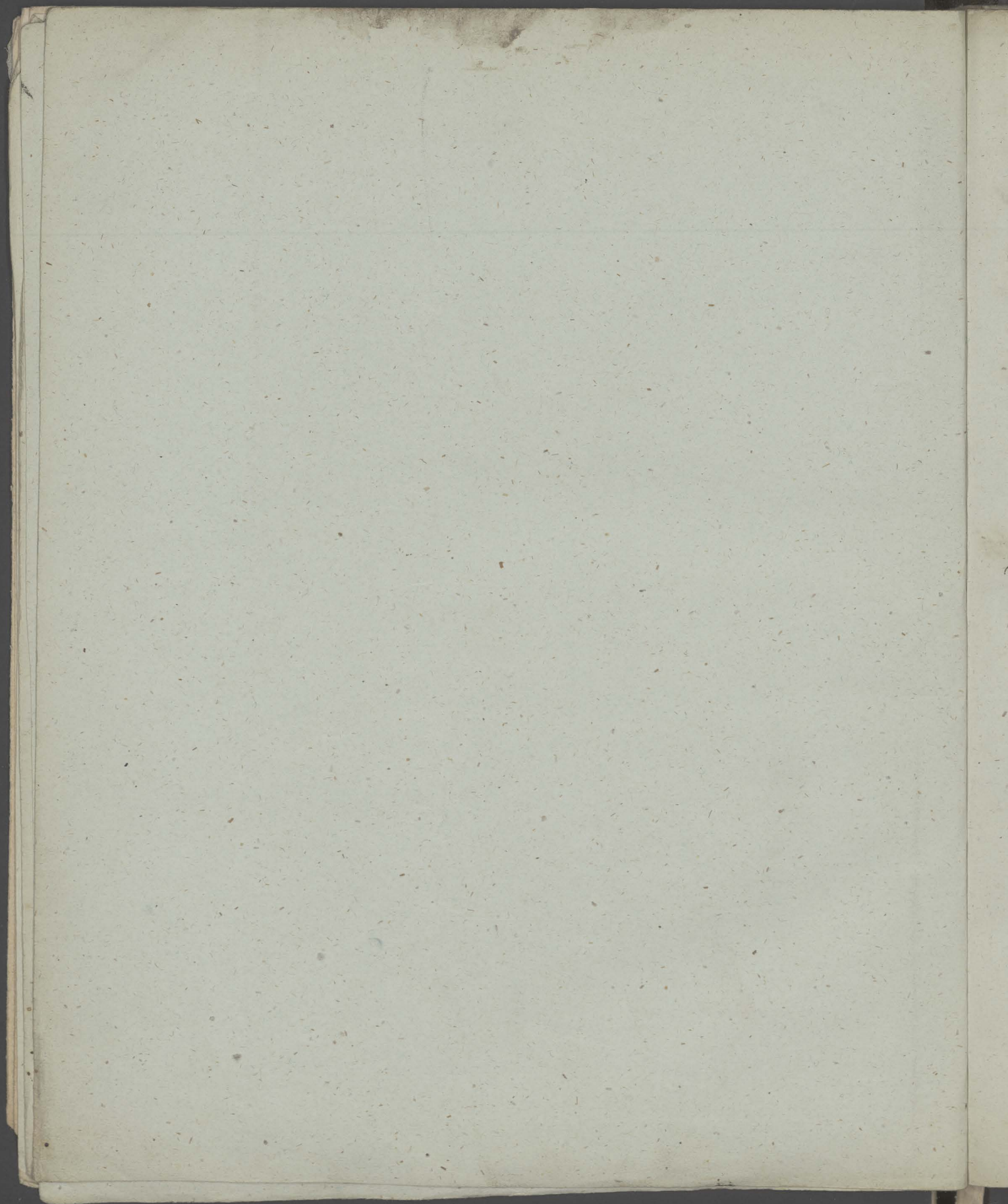
Uprzejmie i wiernie nam mili! Doniesiono to do wiadomości naszej, jakoby niejaki Lorenes Szoffkitch generałmajor z pewnym pułkiem cudzoziemskiego ludu ku granicom koronnym ciągnąc miał i przez państwa nasze przejść i przeciwko Rzeczypospolitej z nieprzyjacielem naszym złączyć się chciał. Tazym podając to wczesnie do wiadomości Uprzejmościom i Wiernościom waszym, pilnie zgdamy Uprzejmości i Wierności



waszych, abyście mu i ludziom jego przez państwo  
nasze przechodu bronili i gdziekolwiek się pokazą  
jako też i innych którzy by się bez przyprawie-  
nych listów kupili, spólną siłą i potęgą, porozu-  
miawszy się z wielmożnym Marszałkiem wielkim  
i urodzonym Dzieźnikiem Koronnym znosili i temu  
zabiegali, żebyście nieprzyjacielowi do sposobienia  
onemu nowych ratunków wszelkie odcinali okar-  
zyc. Co uczynią Uprzejmości i Wierności wasze  
z powinnej ku spólnej ojczyźnie miłości i oraz  
dla Łaski naszej.

Dan w Warszawie, dnia 20 Dniecia Stycznia  
R. P. 1651, Panowania Królestw naszych Polskie-  
go 29<sup>o</sup> a Szwedzkiego 39<sup>o</sup> roku.





Jan Kazimierz z Bożej Tęskni Król Polski, Wiel-  
ki Książę Litewski, Ruskie, Pruskie, Mazowiec-  
kie, Zmudzkie, Inflanckie, Smoleńskie, Ger-  
niechowskie, a Szwedzki, Gotcki, Wandalski  
Dzielniczny Król.

Pracowitym poddanym naszym wzyotkim  
wsi Łcimia, Śriedanową wola nazwaną, do Kasz-  
telanii Krakowskiej należącój Tęskę naszą Królew-  
ską.

Pracowici! Przetozono nam jest imieniem szla-  
chetnego Pawła Cęllarego, wojtostwa we wsi po-  
miennej Łcimie posesora, iż wy, wyjższy  
z Kancellaryej naszej za ztem udaniem swoim  
reskrypt nasz jakiejs robocizny osm dni do ro-  
ku z dawna powinnych i do tychczas w zwy-  
czaju ustawicznym będących prerzezonemu woj-  
tostwa Łcimskiego posesorowi upornie oddawac

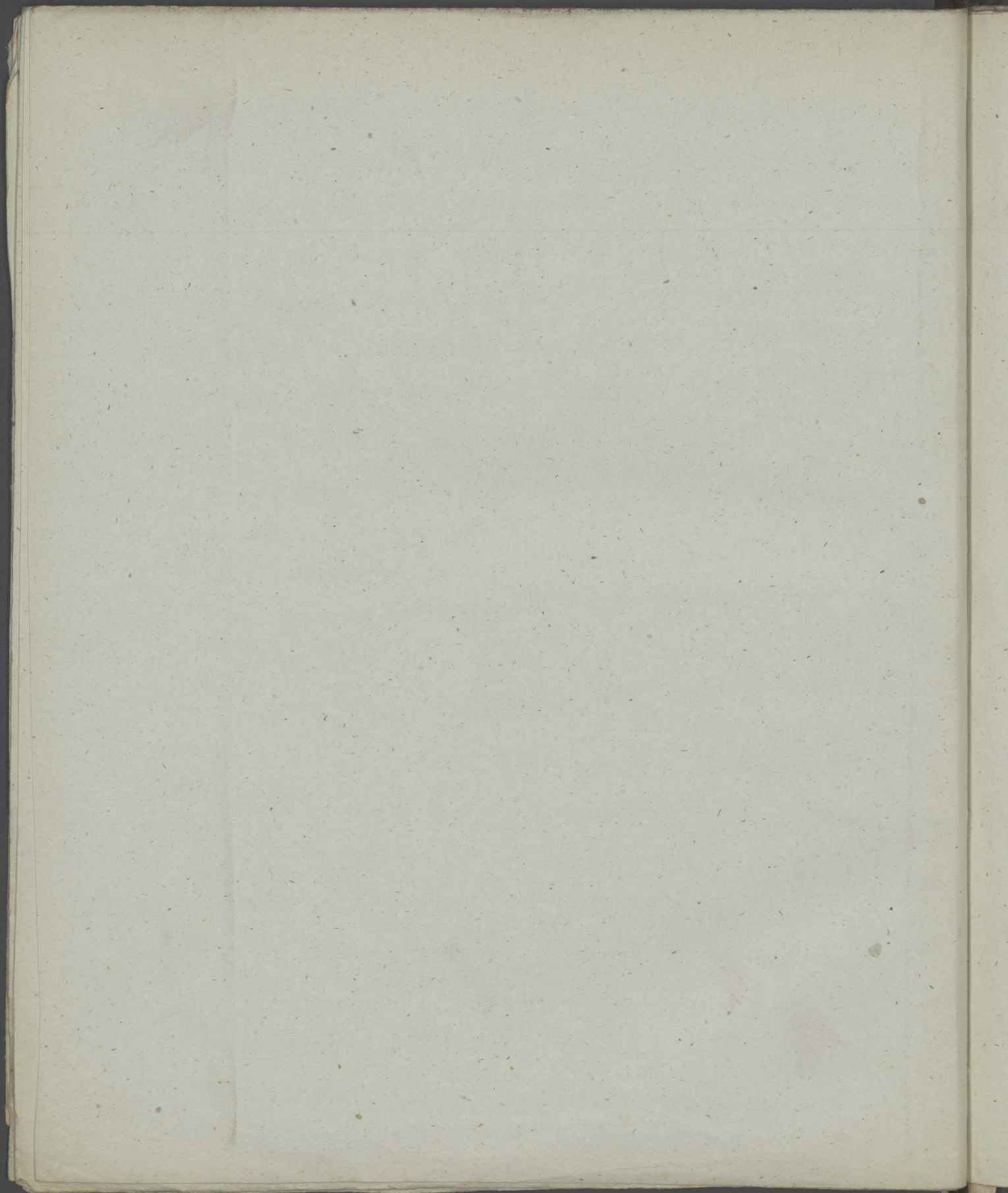
niechcecie i do szkody wielkiej przez zatrzymanie  
nie robotizny pomienionej onego przyprawadza-  
cie: o co, lubo was osobnym pozwem do nas  
i sądu naszego referendarskiego zapowac' chce,  
jednak iż ta sprawa dla trudności terażniej-  
szych i niepokoju decydowana przódko być nie-  
może, dla tego Wam surowo rozkazujemy, abysie  
tymczasem podług dawnego zwyczaju robotizny  
przerzezonego wojtostwa posesorowi powinne  
oddawali i odprawiali.

Dan w Warszawie d. 12 miesiąca Kwietnia R. P. 1651  
Panowania naszego Polskiego i Szwedzkiego 39<sup>o</sup>  
roku.

Na własne Króla i Mci rozkazanie

Martinus Starzewski  
Referendarius Regni mp.

ca  
s  
ie  
bsi



Jan Kazimierz z Taszki Bożej Król Polski,  
Wielki Książę Litewski, Ruski, Pruski, Ma-  
zowiecki, Smoleński, Inflancki, Smoleński,  
Czernihowski, a Szwedzki, Gotski, Wandalski  
dziędziący Król.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu  
to wiedzieć należy a mianowicie dygnitarzom,  
urzędnikom i wszystkim stanu rycerskiego oby-  
watelom województwa Krakowskiego uprzejmie  
i wiernie nam miłym Taszkę naszą Królewską.

Uprzejmie i wiernie nam mili! Iż do opatrze-  
nia municyey i zupełnego bezpieczeństwa sto-  
lcznego miasta naszego Krakowa także zamku  
tamcznego, gdzie wszystkie insignia i ozdoby  
nasze Królewskie są deponowane, to należy, aby  
tych, którym obmyślowanie securitatis miejsca  
tamtego de jure incumbit, zupełna zawsze



podczas wyprawy innych obywateli na Rzeczpospolitą  
Ruszenie w ramku Krakowskim zostawata liczba,  
a urodzony Krzysztof Rupniowski wojski kra-  
kowski dworzanin nasz pokojowy idąc przy poro-  
cie swoim, którzy z ochoty pod chorągiew naszą  
naszą nadworną usarską na terazniejszą Rzeczy-  
pospolitej gwałtowną potrzebę stawit, swojego  
munus na tym tam miejscu exequi nie może:  
dla tego żeby nie niechodzito na pieczętowanie  
naszem okolo gruntownego bezpieczeństwa tej  
stolicy naszej suplementując absentiam pomi-  
nionego urodzonego Wojskiego Krakowskiego,  
na miejsce jego urodzonego Hieronima na  
Błataszowie Dębińskiego, którego w dziele ry-  
cerskiem a osobliwie w obronie fortec wiel-  
ce nam jest zalecona biegłość i umiejśtność,  
substituować i wszystkie mu te munia które  
urzędowi Wojskiego z prawa i dawnego zwyczaju  
przywoite są, zlecić i poruczyć umyśli-  
liśmy: jakoż substytujemy go, zlecamy i poru-  
czamy terazniejszym listem naszym: chcąc aby  
pomieniony urodzony Hieronim na Błataszowie  
Dębiński munia te wszystkie podczas Rzeczpospolitego

Ruszenia ze wszystkimi prerogatywami tak jako  
Wojski wolen będąc od Lospolitego Ruszenia i od  
wszelakiej na nie wyprawy (od czego my go cale  
uwalniamy i ekscypujemy) odprawowat spokoj-  
nie dotąd, poki się Lospolite Ruszenie za ordy-  
nacyą naszą do domów swych nie wróci. Co do  
wiadomości Uprzejmościom i Wiernościom Waszym  
przywodząc, mieć chcemy, abyście przerzezzonego  
urodzonego Hieronima Dębińskiego za substy-  
tuowanego wojskiego Krakowskiego mieli i znali,  
prerogatywy temu urzędowi przyrwoite jemu przy-  
znawali i żadnej mu w odprawowaniu tych  
muniorum do czasu zwysz naznaczonego nie  
czynili praepedycyey dla Taski naszej.

Dan w Lublinie d. 26 miesiąca Kwietnia R. L. 1651,  
Panowania Królestw naszych Polskiego i Szwedz-  
kiego 390

Jan Kazimierz Król -

Jan Urzynski  
Sekretarz Jego Król. Maj.

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines across the page.

Jan Kazimierz z Bożej łaski Król Polski  
Wielkie Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazo-  
wieckie, Zmudzkie, Inflanckie, Smoleńskie,  
Czerniechowskie, a Szwedzki, Gotski, Wandalowski  
dziedziczny Król.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu to  
należy wiedzieć, mianowicie grodzkim i wielko-  
rządowym urządowi Krakowskiemu, burgrabiom, bur-  
mistrzom, rajcom, pospólstwu i innym w sze-  
lakiej kondycyey w zamku i w mieście Krako-  
wie, Kazimierzu, Stradomiu, Kleparzu i tym  
przyległych przedmieściach pod jakąkolwiek  
jurysdykcyą mieszkającym ludziom oznajmu-  
jemy: iż osobą naszą przeciwko nieprzyjacielowi  
na Koronę Polską następującemu idziemy i do  
rycerstwa wszystkiego aby się za nami Łoźpolitem  
Duszeniem spieszyli, treść wici wydać rozkaza-  
liśmy. Zapomnieć jednak zamku i miasta Stolecznego

Krakowa, gdzie nie tylko insignia regni ale ciata  
Patronów polskich i świętobliwych antecessorów na-  
szych, najprzedniejsze ożyczenia naszej skarby są  
złożone, nie możemy: ale przy znacznej wielebnego  
w Bogu rząda Piotra Gembickiego biskupa Krakow-  
skiego ohoie, który z wrodzonej swojej ku ożyczeniu  
miłości i osobliwej przeciwko miejsca tego i Katedrze  
swojej przychylności pewną liczbę ludzi kosztem  
swoim na obronę miejsca tego zaciągnął. Mieć to  
po wszystkich zwysz mianowanych chcemy, aby  
miasta i zamek w prochy i kule do dziać i w mu-  
nicję wszelaką przysposobione były; a przytęm  
żeby nie tylko sami gospodarze z Kamienic i do-  
mów, ale też i komornicy, czeladź kupiecka i  
rzemieślnicza do monstry, popisu i obrony tak  
z Krakowa, Karimierza, Stradomia i Kleparza  
jako też i innych wszystkich jakikolwiek imie-  
niem nazwanych in circumferentia nie eksypując  
żadnej jurysdykcyey zostających, armatno z strzel-  
bą dobrą i orężem stawali. Ludy także z najemnych  
Kamienic i z sklepów w mieście Krakowie i Kar-  
zimierzu na swoim miejscu ludzi do obrony sposob-  
nych chować będą, miastu swojemu sami osobami  
swojami na obronę zostając. Z Kamienic też szla-  
checkich pro interesse fundi civilis soldata z ryzsztunkiem

dobrym. Także i ci którzy się dla bezpieczeństwa do  
Krakowa sprowadzać będą, exemplo praeteriti inter-  
regni stawić powinni. A że ludzie bez prowiantu i  
prochu żadnejby miejscu temu nie używili obrony,  
surowo napominamy, aby każdy gospodarz dla sie-  
bie i swojej żelazki żywności i prochu na półroczu  
przygotował. co też i ci którzy się do miasta spro-  
wadzać będą i owi którzy pachotka z kamieniem  
z muszkietem stawia, usynią, żeby drugich nie  
głodzili. Czego urząd grodzki i miejski secundum  
qualitatem personarum. przestrzegać i tę żywność  
rewidować będzie. Na ostatek żeby to miejsce stusz-  
ną mogło mieć munią, wzyliśmy osobliwym list-  
tem naszym wilebnego w Bogu ~~ojca~~ księdza bisk-  
upa krakowskiego, aby on zniósłszy się z pomie-  
nionemi urzędami potrzebny praesenti necessitati przez  
ingeniera umiejstnego wymierzony okop i sposób  
kopania namowit albo wedle szerokości domów,  
albo po jednym z domu do spólnego kopania posyła-  
jąc, jako tego sama potrzeba requiret. Do której mu-  
niacy i obrony niewątpimy że i clerus wszytek  
dla spólnego bezpieczeństwa za obwieszczeniem wile-  
bnego w Bogu księdza biskupa krakowskiego chętnie  
się przyrzuci: z którym jako z wojskim senatorem po-  
mienne urzędy grodzki, wielkorządowy i miejski aby  
się tak względem ekzekucyi wzywianowanych od nas

podanych do obrony sposobów i karami nieposłusz-  
nych, jako też względem swawolnych i luznych ludzi  
i zamknięcia do czasu piwnie receptaculorum swej-  
woli i w tem co ad securitatem miejsca tego nale-  
zieć będzie, znoście się będą i posłuszni onemu we  
wszystkiem, albo temu któremu on dozór i regimen  
obrony powaga naszą królewską poruczy. Co aby  
do wiadomości wszystkich obywateli i pospółstwa  
krakowskiego jako najprędzej także i innych miast  
przyległych przyszło, ten nasz Uniwersał ureę-  
dom grodzkiemu i miejskiemu aktykować i pub-  
likować rozkazujemy: na co dla lepszej pew-  
ności i wiary ten Uniwersał ręką naszą pod-  
pisawszy, pieczęć koronną przycionąć rozkazaliśmy.

Dan w dublinie d. 6. miesiąca maja, R. L. 1651,  
Panowania królestwo naszych Polskiego i Szwedzkie-  
go 390 roku.

Jan Kazimierz Król. —

Andreas Trzebicki  
Sacrae Regiae Majestatis  
Secretarius.

Mieronim Smietanka podstarości i sędzia <sup>grodzki</sup> Kra-  
kowskiego ~~grodzki~~

znieznajomy a wysmielony na łupiestwo i swa-  
wola cztek, wziąwszy na się tytuł starożytnego  
Prezypospolitej i Królom Panom swoim dobrze  
zastrzonego domu Schłosciów Panów Kostków,  
wstaje podobną rebelią ukraińskiej w tem Woje-  
wodztwie ucrzynie: albowiem od niedziel najmniej  
ośmi pedester sine famulatio cudzoziemskim pod-  
tym habitem okryty do Browegotargu zjawit się;  
tam od JMci Pana Wiktorzyna Lolanowskiego eko-  
noma tamcznego humaniter lubo incognitus przy-  
jęty, w domu jego przez ten czas zostawiający, koni-  
mi wspomóżony, chłopstwo podgórskie nadaniem  
wolności, wyzwoleniem z poddaństwa, ofiarowa-  
niem praedae et spolia, impunitate delictorum,



a na ostatek zpiestieniem stanu szlacheckiego przez  
sie listy swoje i osoby namowne buntuje i do re-  
bellii przywodzi, o którym pomieniony JM Pan Zdar-  
nowski żadnej nikomu nie dał wiadomości i owszem  
osobę jego (lubo luźną) u siebie miał dotąd aż złoś-  
liwy zamiysł tego Kosciki mianowanego skutkiem  
ogłosil się, gdy w przeszły piątek sposobivszy  
sobie kupę swawolnych z miasta i wsiów Głowo-  
tarskich zamek pograniczny Czorstyniski sine iusto  
praesidio zostajacy opanował i osadził a co raz więk-  
szą gromadę chłopstwa przysposabiając na łupiestwo  
kosciotów i klasztorów Bogu poslubionych, tak-  
ze dóbr i dworów duchownych i szlacheckich loca-  
ta rebellionis et tumultus sede w tym zamku Czorst-  
tynskim z tegoż wypada, a żeby ta zawziętość jego  
Przezyppolitej, temu Województwu i substancyej  
privatorum dalej nie szkodziła: tedy do wyraźnego  
prawa, to jest do Konstytucyey anni 1621 i po-  
winności na urząd mojej włozonej trzymającej się W.  
moich Mści Panów i braci wszytkich sub tempus-  
praesentis expeditionis generalis bellicae doma po-  
zostalych, to jest Patres familias, Bracia, Niedzielna,  
Starych i Chorych ludzi takie Stugi, Fakttorów, urzędników  
jego Królewskiej Mności Pana mego miłośiwego i Schodowców

Panów Duchownych dobit in recenti obwieszeszam i wi-  
nami prawem pospolitem opisanemi obwieszaj, abyscie  
się WM na ten gwałt pro d. 27 Junii do Kra-  
kowa armati i w izwność przysposobieni sami  
przez się, a starzy i chorzy przez dobre flugi i poca-  
ty porządne zbierać i zgromadzić według obowiązku  
tej Konstytucyj raczyli zgromadziwszy się to co  
oras i okaziga i gdzie przyniesie, Pana Boga  
wziawszy na pomoc wykonywać contra dissolutos  
et contemptores legum, violatores vero securitatis  
publicae, spólnie będziemy. Co dla chwaty bożej,  
catosci ojezycznej, uspokojenia Wojewodztwa tego  
ochrony substancyj własnych, zatrzymania stanu  
szlacheckiego uszyć pod winami tej Konstytu-  
cyj opisanemi będziecie raczyli, nie wątpię: Pana  
Boga prosząc, aby ochotne szlacheckie serca i  
animusze WM mnie Mitosiewicz Panów i braui  
benedictione sua divina zagrzewał. Powolne us-  
tugi moje braterskie łascie WM Mitosiewicz  
Panów oddaję z powinności urzędu mego napomi-  
nając WMciów w Jurysdykcyjnej Grodu Krakowskie-  
go, abyscie WMcie jeden drugiemu ten uniwersał  
ode dworu do dworu jako najprędzej przesyłali,

pod winami tej Konstytucya opisanemi na tego, kto-  
ry by ten Uniwersat zatrzymat albo nie odestat  
sięgajacemi się: do którego pieczęć grodu Krakows-  
kiego przytożyć kazatem.

Dan na Lamku Krakowskim d. 21 Junii 1651.

Hieronim Smietanka  
Podstarości i Sędzia Grodzki  
Krakowski

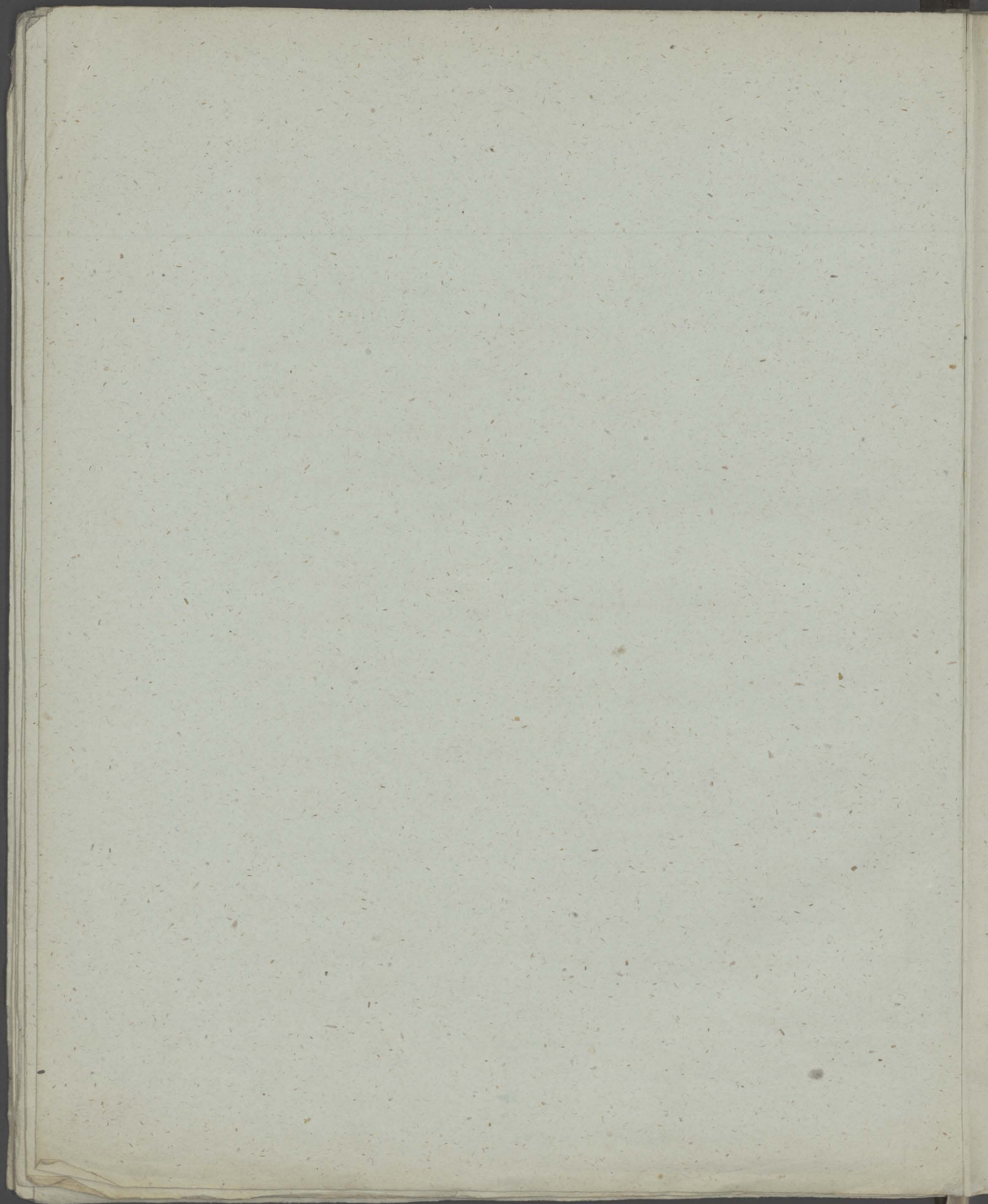
Jan Kazimierz z Tatkami Bożej Król Polski  
Wielki Książę Litewski, Ruskie, Pruskie  
Smarowieckie, Zmudzkie, Inflanckie, Czernie-  
chowskie a Szwedzki, Gotski, Wandalcki Dziedziczny  
Król.

Wzajem w obec i każdemu z osobna komu to  
wiedzieć należy: Że my wiażwszy wiadomości  
ze pod terazniejsze wyjście Łospolitem Ruszeniem  
wszytkich obywateli Małej Polski niejaki  
Alexander Kostka zmyśliwszy sobie fałszywe  
przypowiedne listy, aby ludzi swawolnych i do  
Tupieństwa skłonnych do siebie gromadził i pod-  
danych naszym królewskim wszelkich duchow-  
nych i ziemskich buntował, a zatem domy szla-  
checkie jako i wszelkiej kondycyey ludzi na-  
jeżdzał, z dostatków Tupit: jakoż już śmiał się  
do Czorsztyna rzucić, którego fortecę ukradkiem

posiadaczy, w niej się z takim Łotrąstwem jako  
i sam opiera. Przeto za rada Senatu na ten czas  
przy boku naszym będącego, posyłamy urodzonego  
Michała Lebrzydowskiego miecznika Koronnego,  
lanckoronskiego, sniatynskiego starostę naszego  
przydawszy mu z wojska naszego znaczna liczbę  
chorągwi, aby on tego Łotra w Łostynie i gdzie  
by się zawart on sam i adherentowie jego, doby-  
wał, miał swowolenstwo wozelackie w kupach gro-  
mit, autorów buntów karał: na co mu dajemy  
absolutam potestatem: nie jednak nie derogu-  
jąc władzy w rządzie i obronie miasta stolecz-  
nego Krakowa, które z miłości swej przeciwko  
ożeryźnie i za instancją naszą wziął na się  
wielebny w Chrystu Panu Bogu Piotr Gembicki  
biskup Krakowski. Który Uniwersał aby pod-  
ług zwyczajowi do akt grodzkich był podany  
i przez wojnego publikowany mieć chcemy  
i rozkazujemy: a dla lepszej wiary przy pod-  
pisie ręki naszej pieczęć Koronną jest przy-  
cisniona.

Dan w obozie pod Beresteckiem d. 25 miesiąca Czerca  
R. L. 1651, Panowania Królestwa naszych Polskiego Trzeciego,  
Szwedzkiego zaś czwartego roku.  
Jan Kazimierz Król. — Albertus Kadziłtowski  
Secretarius S. R. M.





Jan Kazimierz z Taszki Bożej Król Łoński,  
Wielki Książę Litewski, Ruskie, <sup>Smoleńskie</sup> Pruskie,  
Smarowieckie, Zmudzkie, Inflantzkie, Czer-  
niechowskie i Szwedzki, Gotski, Wandalski  
dziedziczny Król.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu to  
wiedzieć należy, a mianowicie mieszczanom  
wszystkim poddanym w miastach w miastecz-  
kach i wsiach tak w naszym królewskich,  
duchownych jako i szlacheckich dziedzicznych  
mieszkającym oznajmujemy: iż niejaki Aleksan-  
der Kostka wazył się zmyślić sobie listy  
nasze i niemi was poddanych naszym duchow-  
nych i szlacheckich wodząc do buntów pobu-  
dra: rozkazaliśmy wydać do was ten list nasz  
w tem was przestrzegając, abyście się do niego  
wiązać niewazyli, ale go za zdrayę i fałszerza

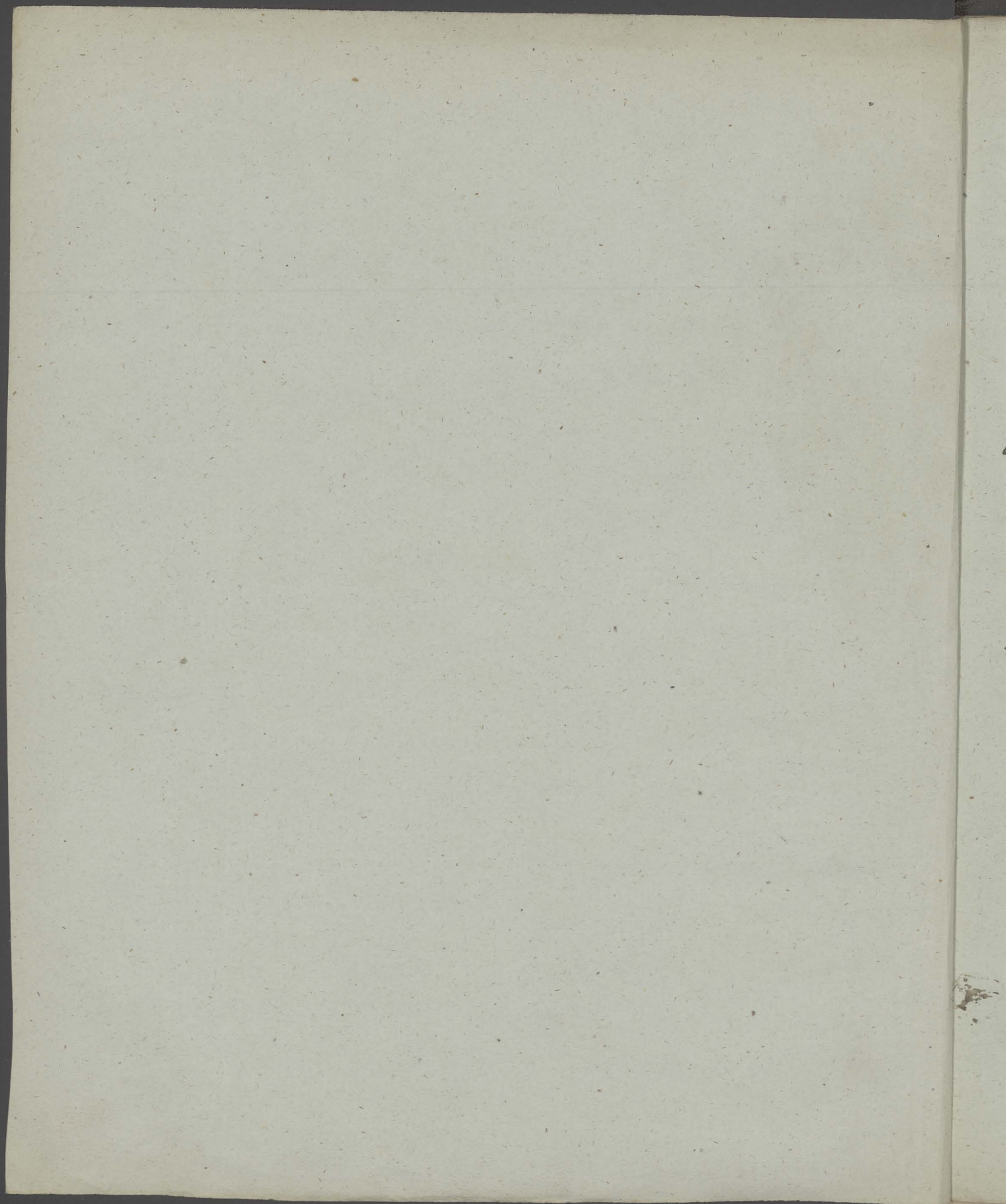


mieli i jako przedtym tak i teraz w postuszen-  
stwie naszym dzierzawcom dobr naszych, takie  
duchownych i dziedzicznych szlacheckich zosta-  
wali. Dieby ten zdrajca nasz i ojerzyny o ten  
występek karanie odmiost, posytamy z wojs-  
kiem naszym wrodzonego Michala Lebrzydow-  
skiego miecznika koronnego, lanckoronskiego  
i sniatynskiego starostę naszego, zlecwoszy mu,  
aby pomienionego Kostkę jako zdrajce imat,  
kupny swawolne ktore by się pokazaly znosit  
i jako pokojiu dobrego, tak bezpieczenstwa  
tych tam krajow przestrzegat. Napominamy  
was tedy i powtore, abyscie z nim nie prze-  
stawali, ale w postuszenstwie i powinności na-  
lezacej zachowali się. Na co dla lepszej wiary  
przy podpisie ręki naszej pieczęć koronną  
przycisnąć rozkaraliśmy.

Dan w obozie pod Beresteckiem, d. 26 miesia-  
ca Czerwoa R. P. 1651, Panowania Krolestwa na-  
szych Polskiego trzeciego, Szwedzkiego czwartego  
roku.

Jan Kazimierz Krol Polski. — Remigianus Piasecki  
Regens Cancellariae.





Jan Kazimierz i Bożej Tęski Król Polski Wielkie  
Księże Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Smudz-  
kie, Inflanckie, Smoleńskie, Czerniechowskie a Szwedzki  
Gotski, Wandalcki dziedziący Król.

Wzrem w obec i Kazdemu z osobna komu to wiedzieć  
należy, osobliwie urodzonym podstarościm, wojtkim,  
burgrabiom i inszym stanu szlacheckiego przy wło-  
ciach i domach swoich jakim kolwiek sposobem zos-  
tawającym Województwa Krakowskiego obywatelom  
wiernie nam miłym Tęskę naszą Królewską!

Wiernie nam mili! Dnie bez zalu ciężkiego i dystrak-  
cyj sukcesów wojennych na usmierzenie rebellicy  
Kozackiej szeregłiwie idących dosta nas pewna od  
wielbnego w Bogu Ojca Kościoła Biskupa Krakows-  
kiego wiadomości, że niejaki Alexander Kostka z Stem-  
bertku przeciwko nam i ojezynie jako instrumen-  
tum Chmielnickiego niemata uszi chłoptwa w sta-

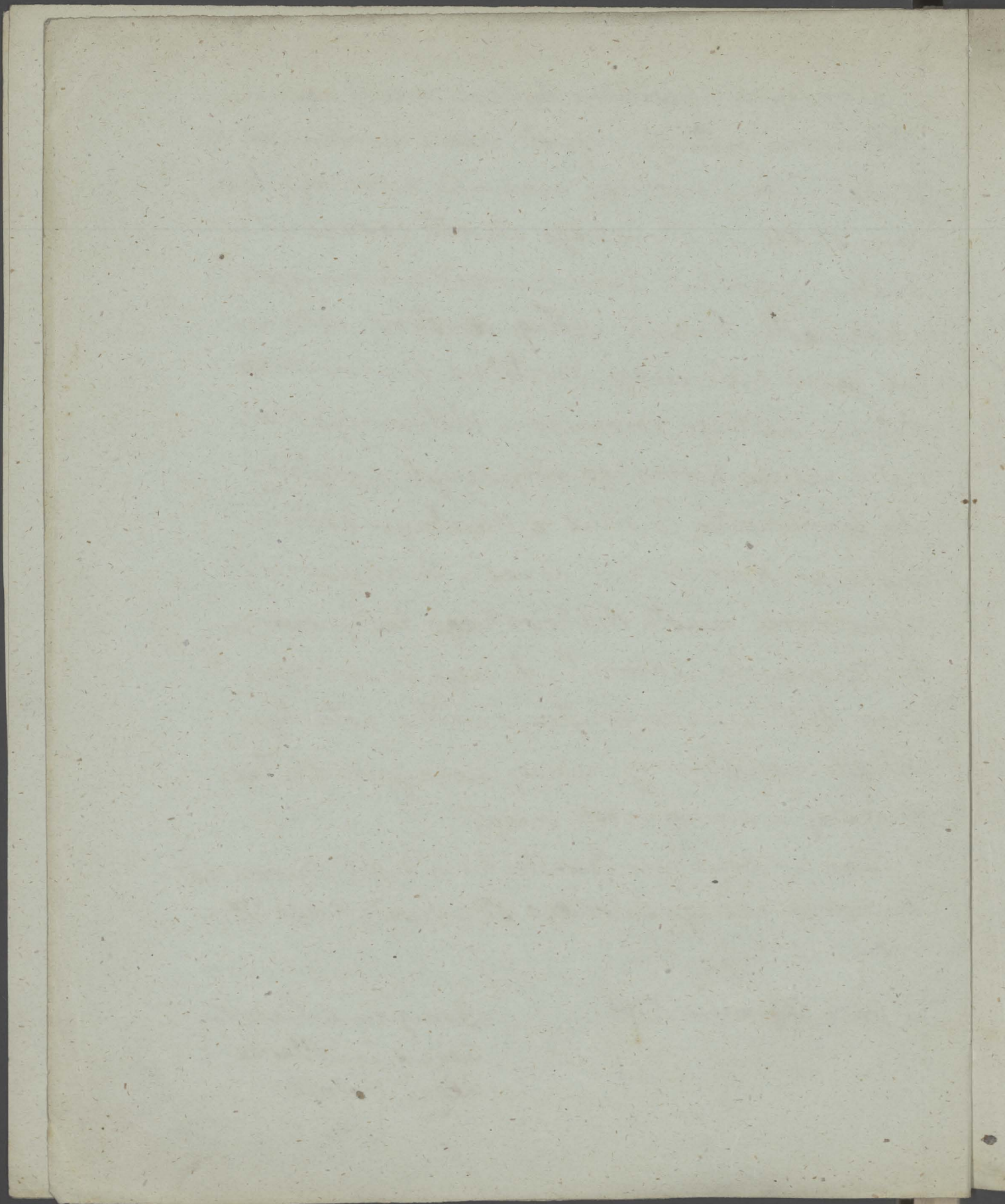
rostrach Nowotarckim i Prorsztynickim pobuntowa-  
wawszy, nocnym sposobem zamek Prorsztynicki austru-  
sawilego opanował; gdzie w tak nierbożą śmiałość  
wprawiwszy się, uniwersaty Chmielnickiego porus-  
ku pisane wydając, przed podstawne osoby wszystkie  
podgórskie majstności do powstania przeciwko panom  
swoim i nieposłuszeństwa przykładem rebelliej  
Kozackiej concituje: a zachęcając do takowej swęjwoli  
tameczne chłopstwo, obiecuje wszelakie wolności,  
swobody i tuwierstwa z domów szlacheckich bogate,  
aby tem łatwiej zawzięta praedonis rabies za zgro-  
madną katastrofą z wielką szkodą i spustoszeniem  
tamecznych krajów rozszerzyła się. Wzięc takowasmy  
pod ten czas wzięli wiadomości, że z rozmaitymi  
się lotrami jawnymi rozbojnikami dostatecznie  
osadzioszy, szkody nie małe porzynit i w pro-  
chy, strzelbę opatrzywszy się kilkaset armatniej-  
piechocie wielebnego Księdza Biskupa Krakows-  
kiego odpor dał. Dla tegoż zabiegając zawziętej  
takowej swęjwolej, tego po Wiernościach waszych  
potrzebujemy i koniecznie mieć chcemy, abyście się  
Wierności wasze za terazniejszym Uniwersa-  
tatem naszym pod Kraków bene armati zjedźrali się

i jako najlepsze praesidium tamtemu miastu naszemu  
stoleicznemu opatrzyli: gwoli czemu urodzonego  
Zorichata Zebzydowskiego miecznika Koronnego, lanc-  
Koronskiego, smiatyniskiego starostę naszego w  
dziejach rycerskich doświadczonego z ludem jego i  
z kilkunastu chorągwi według rejestrow ręką na-  
szą, Jasnę Wielmożnego Kasztelana Krakowskiego  
Hetmana wielkiego Koronnego i Wielmożnego Mar-  
szalka naszego Koronnego podpisanych posyłamy,  
aby communicatis consiliis z Wielebnym Koisłodem  
Biskupem Krakowskim od nas i Rzeczypospoli:  
tej na obronę miasta Krakowskiego destynowanym,  
tamte swawolę uszkromit; do czego iz się thier-  
ności WW szererze przytożyć według potrzeby  
zechacie niewątpiemy: inaszej nie czyniąc dla Tas-  
ki naszej i z powinności swojej.

Dan w obozie pod Beresteckiem d. 26 M. Czerwca 1651.  
Panowania naszego Polskiego 39<sup>o</sup> a Szwedzkiego 39<sup>o</sup>  
roku.

Jan. Kazimierz Król.

Remigianus Piasecki  
Regens. Cancellariae  
Regni Majoris.



Jan Kazimierz z Bożej Łaski Król Polski, Wielkie  
Księstwo Litewskie, Ruskie, Pruskie, Starowieckie,  
Inflantokie, Smoleńskie, Czerniechowskie i Szwedz-  
ki, Gotcki, Wandaloki Dziedziczny Król.

Wzmem w obec i każdemu z osobna komu to wie-  
dzieć należy, a mianowicie burmistrzowi, radzie,  
wojtowi, Tawnikom i innym obywatelom miasta  
naszego Czorsztyna, także wszytkim Starostwa  
tego poddanym wiernym nam miłym Łaskę naszą  
Królewską. Si tam zjawił się buntownik, który  
W.W. pomieszał i w postuszeństwie przeciw Staros-  
cie poburzył: rozkazujemy tedy i mieć po W.W.  
Koniecznie chcemy pod surowem na niepostusznym  
karaniem, abyscie powinności wszelkie i postu-  
szeństwo temuż któremu przed tym buntem urodzo-



nemu Jerzemu Dlatembetkowi starosie naszemu  
czorsztynskiemu i dworzaninowi pokojowemu od-  
dawali, inaczey nie czyniac dla łaski naszej i z  
powinności. Dla co się ręką własną podpisujemy  
i pieczęć przycisnęć rozkazaliśmy Koronną. Anno  
Dat. w obozie pod Kozinem d. 14 mensis Julii 1651.  
regnorum nostrorum Poloniae et Sveciae quarto anno.

Jan Kazimierz Król. - Albertus Kadziłowski  
Secretar. Regiae Majestatis.

2  
31.  
no.  
ski  
tatis.

